

Zestawienie uwag zgłoszonych w ramach konsultacji zewnętrznych zmienionych Wytycznych w zakresie procedury odwoławczej dla wszystkich programów operacyjnych.

Lp.	Zgłaszający uwagę	dotyczy	Treść uwagi	Stanowisko MRR
1.	Wojewoda Wielkopolski	Cały dokument	<p>1) Wątpliwość budzi data rozpoczynająca bieg terminu na rozpatrzenie protestu w sytuacji złożenia go za pośrednictwem IOK. W Wytycznych nie wskazano precyzyjnie, czy termin 1-miesiąca biegnie od dnia wpływu protestu do IOK czy od dnia wpływu protestu z IOK do organu odwoławczego. Zgodnie z art. 30 ust. 5 cyt. ustawy protest powinien być rozpatrzony przez instytucje wskazane w art. 30 ust. 3 w terminie 1 miesiąca od dnia jego otrzymania przez te instytucje, co oznaczałoby, iż w przypadku regionalnych programów operacyjnych termin na rozpatrzenie liczony jest od momentu wpływu protestu do właściwego miejscowo Wojewody. W takiej sytuacji omawiany termin, z punktu widzenia protestującego, wydłużyłby się o 5 lub 7 dni przewidziane na ponowną weryfikację/przekazanie przez IOK, czego z kolei nie przewiduje cyt. ustawa nie zawierająca wyjątków w zakresie biegu terminów oraz możliwości ich zmiany;</p> <p>2) w związku z tym, że w przypadku powtórnej oceny merytorycznej IOK nie jest związana pozytywnym wynikiem rozpatrzenia protestu, a jedynie jest zobowiązana do wzięcia pod uwagę treści rozstrzygnięcia instytucji rozpatrującej protest, brak jest zapisów wyjaśniających właściwe działania w sytuacji ponownego odrzucenia wniosku przy pozytywnym rozpatrzeniu protestu i/lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy;</p>	<p>1) wydaje się, iż termin ten został określony precyzyjnie. W podrozdziale 1.3 pkt 5 lit. a wyraźnie wskazano, iż w przypadku przyjęcia takiego rozwiązania, 14-dniowy termin na wniesienie protestu należy uznać za zachowany, jeżeli przed jego upływem protest wpłynie do podmiotu, za pośrednictwem którego ma on być przekazany do instytucji właściwej do jego rozpatrzenia. Zatem, w kontekście zarówno ww. postanowienia wytycznych, jak i pkt 6 w tym samym podrozdziale, z jednej strony przyjęcie z powyższego rozwiązania następuje na poziomie IZ, jednak ostatecznie to wnioskodawca zdecyduje, czy z takiej ewentualności korzysta; a jeśli tak, to uczyni on to z pełną świadomości, że w takim przypadku cała procedura może ulec wydłużeniu. Uwaga nieuwzględniona;</p> <p>2) uwaga uwzględniona w ten sposób, że wprowadzono zapis o informowaniu wnioskodawcy o wynikach ponownej oceny, a także, że ponowna ocena przeprowadzana jest wg systemu realizacji;</p>

		<p>3) z uwagi na powszechnie stosowaną zasadę oznaczania ustępów cyframi arabskimi z kropką, sugeruje się dokonanie odpowiedniego dostosowania numeracji przyjętej w Wytycznych;</p> <p>4) uwagi na powszechnie stosowaną nomenklaturę, sugeruje się zastąpić wyrażenia „system realizacyjny programu / system realizacji programu” wyrażeniem „system wdrażania programu”;</p>	<p>3) numeracja zgodna jest ze wzorem przyjętym w ramach regulacji wewnętrznych MRR. Uwagę uwzględniono o tyle, że punkty są obecnie nazywane punktami, a nie ustępami;</p> <p>4) uwaga niemożliwa do przyjęcia. Ustawa posługuje się pojęciem „system realizacji” i w tym kierunku treść wytycznych została zmodyfikowana.</p>
	podr.1.1. pkt1,lit.c	5) sugeruje się usunięcie niniejszego zapisu z Rozdziału 1, podrozdziału 1.1. ust. 1 oraz ujęcie go w rozdziale 2, podrozdziale 2.1. ust. 3 lit. c. Niniejsze działanie usystematyzuje zapisy Wytycznych;	5) zrezygnowano w ogóle z tego zapisu na rzecz bardziej ogólnego, odpowiadającego treści regulacji ustawowych w tym zakresie. Jednocześnie w części wstępnej dodano ogólny zapis o możliwości uszczegółowienia sposobu postępowania w zakresie procedury na poziomie systemu realizacji – w zakresie niesprzecznym z ustawą i wytycznymi horyzontalnymi.
	podr. 1.2. pkt 1	6) zapisy dotyczące projektów umieszczonych na listach rezerwowych zawarte w Podrozdziale 1.2 ust. 1, pozostawiające dowolność Instytucji Zarządzającej w zakresie decydowania o dopuszczalności protestu stwarzają ryzyko nierównego traktowania wnioskodawców, a ponadto ograniczają kompetencje organu odwoławczego, który w oparciu o przepisy ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju powinien rozstrzygać, czy środek odwoławczy podlega rozpatrzeniu;	6) „dowolność” tego rodzaju jest konieczna biorąc pod uwagę specyfikę poszczególnych programów operacyjnych. Biorąc natomiast pod uwagę kompetencje „organu” odwoławczego – nie wydaje się właściwe, aby ten podmiot decydował o zakresie dopuszczalności środka odwoławczego w kontekście list rezerwowych. W praktyce takie właśnie rozwiązanie mogłoby oznaczać nierówne traktowanie w obrębie jednego, i tego samego programu operacyjnego.
	podr. 1.5. pkt 2 (s. 9)	7) jest: (Nr 112, poz. 1198 z późn. zm.), powinno być: (Dz. U. Nr	7) uwaga nieaktualna – zrezygnowano z

			112, poz. 1198 z późn. zm.);	zapisu, którego ona dotyczy.
		podr. 1.8. pkt 3	8) sugeruje się przeredagować pierwsze zdanie, tak by brzmiało: „Wyniki ponownie przeprowadzonej oceny, która stanowiła następstwo pozytywnego rozpatrzenia protestu lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, są wiążące i nie przysługują od nich dodatkowo żaden środek odwoławczy przewidziany w art. 30 ustawy”. Niniejsze działanie usystematyzuje zapisy Wytycznych;	8) uwagę uwzględniono poprzez nadanie brzmienia zgodnie z kierunkiem proponowanym w uwadze.
		podr. 2.1. pkt 3	9) sugeruje się ustanowienie zamkniętego katalogu dokumentów, które należy załączyć do protestu („wniosku”) i tym samym usunięcie wyrażenia „itp.”	9) nie wydaje się możliwe ustalenie jednolitego katalogu dokumentów dla wszystkich programów. Jednocześnie, uwzględniając niektóre ze zgłoszonych uwag, w wytycznych wprowadzono bardziej ogólne zapisy o możliwości dostarczania, na wniosek właściwej instytucji, dodatkowych dokumentów (pod warunkiem, że nie naruszy to terminów ustawowych), w miejsce dotychczasowego zapisu o konieczności dołączania do protestu wszystkich dokumentów mogących mieć znaczenie dla sprawy.
2.	Marszałek Województwa Lubelskiego	podr. 1.1. pkt 1	1)zmianie uległ katalog przykładowych okoliczności uzasadniających złożenie protestu od wyników oceny merytorycznej ustalono go na bardziej ogólnym poziomie (zredukowano cztery do dwóch katalog przykładowych błędów). W naszej ocenie jest to słuszne rozwiązanie z uwagi na przedstawioną przez IZ argumentację;	Zrezygnowano z tego zapisu na rzecz bardziej ogólnego i spójnego z przepisami ustawowymi, ze wskazaniem możliwości uszczegółowienia pewnych kwestii w systemach realizacji, co pozwoli na uwzględnienie specyfiki realizacji poszczególnych programów.
		podr.1.2 pkt 1	2) w kwestii doprecyzowania zapisów w zakresie możliwości złożenia protestu w przypadku projektów ujętych na tzw. liście rezerwowej uważamy, że należy stosować literalne brzmienie art. 30 ust. 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U.	2) uwaga nie została uwzględniona - zaproponowany zapis ma na celu uwzględnienie systemów realizacji poszczególnych programów operacyjnych.

			Nr 227, poz. 1658, z późn. zm.). W związku z tym, że projekt znajduje się na liście rezerwowej to oznacza, iż jest wyłoniiony do dofinansowania (tyle tylko, że nie w pierwszej kolejności) i nie ma podstaw prawnych (czytając literalnie zapisy ustawowe) do złożenia w takim przypadku protestu;	
		podr. 2.2, dopisany pkt 10	3) zgłaszamy postulat, aby przyjąć rozwiązanie ujęte w ust. 2 pkt 10, tzn., aby dopiero w przypadku złożenia przez Wnioskodawcę wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, instytucja właściwa do jego rozpatrzenia wystąpiła do instytucji właściwej do rozpatrzenia protestu o niezwłoczne przekazanie kompletnej dokumentacji w sprawie. Rozwiązanie to spowoduje, że do instytucji właściwej do rozpatrzenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przesyłane będą tylko te dokumenty, które są niezbędne dla dalszego procedowania w sprawie dla której faktycznie został złożony w/w wniosek (zwłaszcza w kontekście dotychczasowej praktyki, gdzie do IZ wpłynęło tylko kilka wniosków o ponowne rozpatrzenie sprawy z terenu województwa lubelskiego).	3) uwaga nie została uwzględniona - wobec różnych postulatów poszczególnych instytucji zarządzających niezbędne wydaje się pozostawienie możliwości wyboru im takiego rozwiązania, którego najlepiej będzie pasować do specyfiki realizacji programu operacyjnego.
3.	Marszałek Województwa a Dolnośląskiego	podr.1.2	1) dodano zapis: „Z uwagi na literalne brzmienie art. 30 ust. 2 ustawy (projekt znajdujący się na liście rezerwowej co do zasady został wyłoniiony do dofinansowania , jednakże nie w pierwszej kolejności), powyższe rozwiązanie należy przyjąć za opcjonalne , możliwe do wprowadzenia na poziomie właściwej Instytucji Zarządzającej, z uwzględnieniem specyfiki programu operacyjnego”. Sugerowalibyśmy przyjęcie jednego rozwiązania dla wszystkich RPO, w celu zachowania zasady jednakowego traktowania wszystkich beneficjentów bez względu na region. Biorąc pod uwagę ograniczone środki RPO i duże zainteresowanie wnioskodawców, należy spodziewać się, że w wielu działaniach listy rezerwowe będą bardzo długie. Umożliwienie składania protestów przez wnioskodawców, których wniosek został pozytywnie oceniony ale dostępny budżet nie pozwolił podpisać z nimi umowy na dofinansowanie projektu, doprowadzi do ogromnej liczby protestów. Koszt	1) wprowadzone rozwiązanie jest fakultatywne, tzn. zależy po pierwsze: od systemu realizacji programu operacyjnego (funkcjonowanie w jego ramach tzw. list rezerwowych), a po drugie – <u>od stanowiska właściwej IZ, także w ramach RPO</u> . W ocenie MRR wskazane jest pozostawienie przedmiotowej kwestii właśnie do decyzji instytucji zarządzającej, aby mogła ona uwzględnić specyfikę realizacji zarządzanego przez siebie programu.

			obsługi protestów przerośnie korzyści jakie może przynieść przyjęcie takiego rozwiązania. Naszym zdaniem zasadnym jest ograniczenie możliwości wniesienia protestu przez wnioskodawców znajdujących się na liście rezerwowej;	
		podr.1.2 pkt 1	2) wobec nieprecyzyjności propozycji zapisu w pkt. 1.2 podpkt. 1, oraz biorąc pod uwagę, że umieszczenie projektu na liście rezerwowej jest faktycznym niewybraniem projektu do dofinansowania, wnioskuje się o usunięcie całego akapitu oraz wszędzie tam, gdzie zapis ten został dodany; nie można raczej zgodzić się także z ministerialną interpretacją literalną (gramatyczną) przepisu art. 30 ust. 2 uozppr; raczej wskazane byłoby tu przyjęcie wykładni celowościowej - "niewyłoniony do dofinansowania", oznacza, że nie otrzymał dofinansowania poprzez niezawarcie umowy o dofinansowanie, a nie "niewybrany" (przecież projekt jest wybrany, tylko umieszczony na liście rezerwowej, na podstawie której nie można zawrzeć umowy o dofinansowanie i przyznać dofinansowanie); ustawodawca nie wyróżnił także w uozppr pojęcia wyłonienia "bezpośredniego" i "pośredniego" (o którym mowa w projekcie zmian wytycznych) do dofinansowania; wydaje się też, że instytucje przyjmujące, oceniające i wybierające projekty powinny mieć na uwadze w szczególności słuszny interes wnioskodawcy, którego nie można pozbawiać prawa do odwoływania się od niekorzystnych - według niego - decyzji tych instytucji, czyli w tym przypadku umieszczeniu na liście rezerwowej; przyjęcie ww. zmiany pociągnie za sobą kolejne zmiany w dokumentach opracowywanych przez IZ: OSZiK, Uszczegółowienia programuj, instrukcje wykonawcze, dokumentacja konkursowa, itp.;	2) uwaga nieuwzględniona. Trudno się zgodzić ze stanowiskiem zaprezentowanym przez zgłaszającego uwagę, a mianowicie, że niewyłoniony do dofinansowania oznacza, że wnioskodawca nie otrzymał dofinansowania poprzez niezawarcie umowy. Oznaczałoby to, że analogicznie „wyłoniony do dofinansowania” jest równoznaczne z otrzymaniem tego dofinansowania, podczas gdy „wyłoniony do dofinansowania” należy utożsamiać z pozytywną oceną wniosku, co jednak nie w każdym przypadku musi oznaczać zawarcie umowy (jeżeli, np. w międzyczasie zostanie wyczerpana alokacja na dany rok, działanie, itp.).
		podr. 1.3 pkt 7	3) występuje błąd w numeracji – występuje dwa razy litera b);	3) uwaga uwzględniona - numeracja zostanie skorygowana.
		podr. 1.3 pkt 8	4) usunięcie zapisu: „ <i>jest z innych przyczyn niedopuszczalny, w szczególności został wniesiony od wyników ponownej oceny</i> ”	4) pozostawienie otwartego katalogu może w praktyce prowadzić do nadużyć i

		<p>wniosku o dofinansowanie projektu przeprowadzonej w efekcie uwzględnienia uprzednio wniesionego środka odwoławczego” spowoduje wprowadzenie zamkniętego katalogu przesłanek w wyniku których, pozostawia się środki odwoławcze bez rozpatrzenia. Zatem, jak należy postąpić w przypadku np. wniesienia protestu od ponownej oceny, nie podpisania protestu przez osobę uprawnioną do podejmowania decyzji wiążących w imieniu beneficjenta albo wniesienia protestu za pomocą faksu i nie potwierdzenia go oryginałem? Zasadnym jest wprowadzenie katalogu otwartego z zastrzeżeniem, że nie powinno się nadużywać stosowania tych zapisów, a sytuacje wątpliwe powinny być rozstrzygane na korzyść wnioskodawcy;</p>	<p>dowolności w zakresie oceny tego, czy dany środek odwoławczy zasługuje na uwzględnienie czy też nie. A biorąc pod uwagę, że ustawa w ogóle tej kwestii nie reguluje, otwarty katalog, nie ograniczający się do okoliczności w tym zakresie, które można wywieść wprost z ustawy, mógłby być potraktowany jako próba wpływania (ograniczania) na prawa i obowiązki określonych podmiotów wynikające z przepisów ustawowych. Niemniej, katalog ten został doprecyzowany.</p>
	podr. 1.3,1.4.	<p>5) warto dopisać informację o tym, że nie uznaje się faksu za wiążący dokument, a terminy określone w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju biegną od chwili wpłynięcia oryginalnego protestu lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy;</p>	<p>5) uwaga uwzględniona – zapis doprecyzowano zgodnie z propozycją.</p>
	podr.1.4 lit. e	<p>6) proponuje się następujący zapis: „<i>nadanie pisma w placówce pocztowej (analogicznie – przez kuriera) jest równoznaczna z jego wniesieniem (liczy się data stempla pocztowego)</i>”. Pozwoli to na uniknięcie sytuacji, w której protest zostanie wysłany pocztą po terminie;</p>	<p>6) uwaga została uwzględniona – redakcję zapisu uzupełniono zgodnie z propozycją.</p>
	podr.1.8 pkt 2	<p>7) w ostatnim zdaniu proponuje się dodanie zapisu, w związku z brzmieniem art. 27 ust. 2 i ust. 3 uozppr w związku z art. 60 zdanie wstępne rozporządzenia Rady nr 1083/2006; IZ nie może stracić swoich nadzorczych kompetencji względem IP, w szczególności, że odpowiada za zarządzanie finansowe PO/RPO; zapis brzmiałby: „Instytucja zarządzająca może przekazać, a także cofać kompetencje dotyczące sposobu ustalania rezerwy, jej wysokości i trybu uruchamiania do instytucji pośredniczącej, w trybie przewidzianym w art. 27 ustawy. Przygotowany przez instytucje pośrednicząca sposób ustalania rezerwy, jej</p>	<p>7) możliwość ewentualnej weryfikacji oraz zatwierdzania wysokości i trybu uruchamiania rezerwy przez IZ powinna być uregulowana w systemie realizacji danego PO. Jako kompromisowe wprowadzono następujące brzmienie zapisu: „<i>Instytucja zarządzająca, zgodnie z systemem realizacji programu operacyjnego, może przekazać kompetencje dotyczące sposobu ustalania rezerwy, jej wysokości i trybu uruchamiania</i></p>

			wysokość i tryb uruchamiania podlega weryfikacji i akceptacji instytucji zarządzającej.”;	<i>do instytucji pośredniczącej.”</i>
		podr.2.2 pkt 10	8) występuje niewłaściwa numeracja - powinno być tiret zamiast 1) i 2). Ponadto, warto by było zamieścić informację, co należy rozumieć pod pojęciem „kompletna dokumentacja”;	8) wprowadzono pewne zmiany doprecyzowujące, jednak bez formułowania definicji „kompletnej dokumentacji”. Zakres „kompletności” może być różny w zależności od programu, projektu, rodzaju wnioskodawcy itp.
		podr.2.1 pkt 3	9) proponuje się bardziej czytelny zapis w następującej postaci: „Protest powinien być umotywowany, wniesiony na piśmie i powinien zawierać: a) dane wnioskodawcy, tożsame z danymi wskazanymi we wniosku o dofinansowanie projektu, b) tytuł projektu c) numer wniosku o dofinansowanie projektu.”.	9) wprowadzono drobne zmiany redakcyjne pozostawiając jednak co do zasady dotychczasowe brzmienie.
4.	Świętokrzyskie Biuro Rozwoju Regionalnego (Biuro PO KL)	Uwagi ogólne	1) wszędzie gdzie występuje pojęcie „listy rezerwowej” należałoby dodać stwierdzenie „jeśli występuje w danym programie operacyjnym”;	1) uwaga uwzględniona, właściwe zapisy zostały doprecyzowane.
			2) należałoby uszczegółwić pojęcie dotyczące terminów, tj. o jakie dni chodzi, czy kalendarzowe, czy robocze?	2) kwestia ta została doprecyzowana poprzez wskazanie, że chodzi o dni kalendarzowe.
5.	Marszałek Województwa Małopolskiego	podr.1.1	1) odesłanie do dochodzenia wzajemnych roszczeń na drodze postępowania sądowego przed sądem powszechnym nie mieści się w zakresie przedmiotowym Wytucznych, a ponadto budzi wątpliwości ze względu na uregulowania zawarte w dalszej części, z których wynika, że beneficjentowi nie przysługują środki odwoławcze. Należy zatem co najmniej doprecyzować, że dochodzenie roszczeń na drodze postępowania sądowego przed sądem powszechnym pozostaje bez wpływu na procedurę odwoławczą w ramach programów operacyjnych;	1) uwaga uwzględniona w ten sposób, że fragment ten został wykreślony, jako nie wnoszący nic konkretnego w zakresie procedury odwoławczej unormowanej w uzppr.

	podr.1.1 pkt 1 lit. c	2) wprowadzenie nowych zapisów dotyczących stanowiska beneficjenta wskazanego w proteście należy ocenić negatywnie, gdyż wprowadzają one pojęcia nieostre i niejednoznaczne („uzasadnione stanowisko”, „inne, dające się zdefiniować w sposób obiektywny, przyczyny”). Proponuje się w ogóle rezygnację z tych zapisów;	2) uwaga uwzględniona – z zapisu zrezygnowano.
	podr.1.2 pkt 1	3) uzupełnienie wytycznych o odwołanie się do zapisów ustawowych, zwłaszcza w odniesieniu do zakresu, w jakim możliwe jest wniesienie protestu należy uznać za prawidłowe, tym niemniej cały zapis punktu wymaga przeredagowania, albowiem z Wytycznych powinno wyraźnie wynikać, że protesty mogą składać jedynie ci beneficjenci, których projekty nie zostały wyłonione do dofinansowania, a składanie protestów przez beneficjentów, których projekty zostały umieszczone na liście rezerwowej należy uznać za wyjątek od ww. zasady, a zgodnie z obecnym brzmieniem tego punktu jest to zasada;	3) uwaga uwzględniona – redakcję zapisu zmieniono tak, aby w sposób wyraźny wynikało z niego, że przedmiotowa możliwość jest jedynie wyjątkiem, dopuszczalnym przy założeniu ustalenia tego na poziomie właściwej IZ.
	podr.1.3 pkt 1	4) zapis „pisma i dokumenty (...) sformułowane na piśmie” – zapis stylistycznie niepoprawny, proponuje się jego modyfikację;	4) uwaga uwzględniona, redakcja została zmieniona. zasadna.
	podr.1.3 pkt 3	5) ze względu na krótkie terminy na przeprowadzenie procedury odwoławczej, proponuje się aby wprowadzono dodatkowo możliwość dostarczania pism i dokumentów za pomocą faksu. Proponuje się aby dostarczenie pism i dokumentów za pomoc faksu było równoważne z dostarczeniem za pomocą poczty lub kuriera; 6) odesłanie do odpowiedniego stosowania Kodeksu postępowania cywilnego budzi wątpliwości, zwłaszcza w kontekście domniemania skuteczności dokonania doręczenia;	5) uwaga sprzeczna z propozycją zawartą w pkt 5 uwag Marszałka Województwa Dolnośląskiego, która to propozycja została w treści wytycznych uwzględniona. 6) w miejsce odesłania do KC wprowadzono odesłanie do „ogólnych zasad”.
	podr.1.3 pkt .9	7) wyraźny zapis, że w przypadku wyłączenia danej osoby jej bezpośredni przełożony (podmiot nadzorujący) powinien wyznaczyć inną osobę do prowadzenia sprawy należy uznać za	7) uwaga uwzględniona, zdanie ostatnie zostało wykreślone.

		zbyt szczegółowy, gdy procedury działania instytucji zarządzającej mogą przewidywać inny tryb postępowania mający na celu zapewnienie bezstronności rozpatrujących środki odwoławcze, istotne jest tu bowiem w ogóle zapewnienie wyżej wymienionej bezstronności;	
	podr.1.4 ppkt e	8) nadanie pisma w placówce pocztowej (analogicznie przez Kuriera) jest równoznaczne z jego wniesieniem.” Zapis ten pozostaje w sprzeczności z zapisami 1.3 Forma czynności dokonywanych w ramach procedury odwoławczej, tryb wnoszenia protestu i wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy oraz warunki w zakresie wyłączeń pkt 5 ppkt a mówiący, iż 14 dniowy termin na wniesienie protestu należy uznać za zachowany, jeżeli przed jego upływem protest wpłynie do podmiotu (...). Proponuje się utrzymanie definicji wniesienia protestu w brzmieniu: „14 dniowy termin na wniesienie protestu należy uznać za zachowany, jeżeli przed jego upływem protest wpłynie do podmiotu (...).”;	8) oba zapisy się uzupełniają i zdaniem MRR nie ma tu sprzeczności. Niemniej, we właściwych miejscach wprowadzono sformułowanie „z uwzględnieniem postanowień podrozdziału 1.4. lit. e”.
	podr.1.5 pkt 2	9) proponuje się usunięcie tego zapisu z wytycznych ze względu na krótkie terminy na rozpatrzenie protestu;	9) uwaga uwzględniona - zapis został usunięty, jako nie mający bezpośredniego związku. Nie zmienia to jednak faktu, że przepisy ustawy o dostępie do informacji publicznych, do której zapis ten się odnosił, i tak obowiązują w sytuacjach w niej określonych.
	podr.1.8 pkt 3	10) proponuje się skreślić słowo „dodatkowo”, gdyż z brzmienia Wytycznych nie wynika, w odniesieniu do jakich innych środków ma to stanowić dodatkowy środek odwoławczy;	10) uwaga uwzględniona - wyraz „dodatkowo” został wykreślony.
	podr.2.1. pkt 3	11) poniżej wyliczenia w lit. a – c akapit drugi - wyraz „wniosku” należy zastąpić wyrazem „protestu”, ponadto wskazanie, że do protestu należy dołączyć dokumenty związane ze sprawą pośrednio jest zbyt szerokie, gdyż umożliwi składanie wszelkich	11) uwaga uwzględniona: wyraz „wniosku” został zastąpiony przez „protestu”, a kwestionowany zapis usunięto całkowicie. Wprowadzono bardziej ogólny zapis w tym

			dokumentów, jedynie w ocenie beneficjenta powiązanych ze sprawą;	zakresie (dostarczenie innych pomocnych dokumentów na wniosek)
		podr.2.2. pkt 2 lit. a	12) proponuje się wydłużenie terminu na rozpatrzenie protestu w przypadku wniesienia go za pośrednictwem IOK z 7 do minimum 14 dni. Ponadto proponuje się wprowadzenie zapisu mówiącego, iż przekazanie dokumentacji do Wojewody powinno nastąpić niezwłocznie po przeprowadzeniu ponownej weryfikacji przez IOK a nie jak dotychczas w terminie przewidzianym na rozpatrzenie protestu przez IOK;	12) uwaga niezrozumiała. Termin na rozpatrzenie protestu w każdym przypadku wynosi 14 dni. Termin 7 dni to okres, w jakim IOK może ponownie zweryfikować swoje stanowisko, zanim przekaze protest do instytucji właściwej od jego rozpatrzenia. Zdaniem MRR termin ten jest wystarczająco długi. Odnośnie drugiej części uwagi – dokładnie tak jest zapisane (por. akapit ostatni w podr. 2.2 pkt 3 na s.13). Jednocześnie graniczny termin jest konieczny z uwagi na to, iż „niezwłocznie” nie jest jednolicie i jednoznacznie zdefiniowanym pojęciem. „Niezwłocznie” czyli bez zbędnej zwłoki, może w praktyce oznaczać różne terminy, w zależności od tego, co dla kogo stanowi zwłokę „zbędną”.
		podr.2.2 pkt 10	13) zapis dopuszczający możliwość stosowania różnego sposobu przekazywania dokumentów należy generalnie ocenić pozytywnie, jakkolwiek wymaga doprecyzowania, zwłaszcza w sytuacji, w której z jednej strony wskazuje się, że na poziomie właściwej instytucji zarządzającej zaleca się przyjęcie jednego z rozwiązań, a następnie wskazuje się sposoby działania instytucji niezależnych od instytucji zarządzającej regionalnym programem operacyjnym. Doprecyzowania wymaga, na czym ma polegać przyjęcie określonych rozwiązań na poziomie instytucji zarządzającej.	13) uwaga uwzględniona w ten sposób, że zostało wskazane, iż w ramach systemu realizacji właściwa IZ wskazuje wybrany sposób dostarczania dokumentów.
6.	PARP	podr.1.1 pkt.1 lit.b tiret ii	1) Obecne brzmienie: „ii) termin wpłynięcia projektu (projekty są oceniane według kolejności zgłoszeń)”,	1) uwaga została uwzględniona.

			<p>Powinno być:</p> <p>„ii) Termin wpłynięcia wniosku o dofinansowanie projektu (projekty są oceniane według kolejności zgłoszeń)”. Uwaga ma na celu uporządkowanie nazewnictwa. Wnioskodawca składa wniosek o dofinansowanie projektu nie sam projekt. Ponadto w podrozdziale 1.3 pkt 4 str. 7 mówiący o procedurze odwoławczej przywołuje się wniosek o dofinansowanie projektu;</p>	
	podr.1.3, pkt 5, lit. a w zw. z podr.1.4 lit. e	2) Niespójność pomiędzy zapisem Podrozdziału 1.3, ust 5, pkt a), z którego wynika, że 14-dniowy termin na <u>wniesienie</u> protestu należy uznać za zachowany, jeżeli przed jego upływem protest wpłyne do podmiotu za pośrednictwem którego ma on być przekazany do instytucji właściwej do jego rozpatrzenia, a zapisem Podrozdziału 1.4 pkt e) w brzmieniu: „ nadanie pisma w placówce pocztowej (analogicznie przez kuriera) jest równoznaczne z jego <u>wniesieniem</u> ”;	2) oba zapisy się uzupełniają i należy je czytać łącznie. W przypadku, jeżeli protest zostanie wniesiony za pośrednictwem IOK, poprzez nadanie pisma na poczcie, wówczas zapis podr. 1.4 lit e stosuje się odpowiednio. Zdaniem MRR nie ma sprzeczności <u>niemniej wytyczne doprecyzowano</u> dodając we właściwych miejscach „z uwzględnieniem.”.	
	podr.1.3, pkt 8 lit.c	3) w sytuacji, gdy protest zostanie złożony przez podmiot nieuprawniony - podrozdział 1.3. ust. 8 lit c) (np. przez firmę, której zlecono odpłatne przygotowanie wniosku), czy dopuszczalne jest złożenie tego samego protestu przez uprawnionego wnioskodawcę, z zachowaniem wyznaczonego terminu? Obecny zapis o takiej możliwości nie mówi, co w konsekwencji może być potencjalnie krzywdzące dla wnioskodawcy;	3) zdaniem MRR należy taką możliwość dopuścić, aczkolwiek należy zwrócić uwagę, że co do zasady każdy z wnioskodawców powinien wraz z informacją o wyniku oceny jego wniosku otrzymać pouczenie o tym w jakim zakresie może złożyć protest. Zatem w praktyce mogłoby to oznaczać złożenie protestu niezgodnie z pouczeniem. Jednocześnie jednak nie jest wskazane regulowanie tego na poziomie wytycznych. Oznaczałoby próbę regulowania konkretnych przypadków, jakie mogą w praktyce mieć miejsce, co powinno być ew. przedmiotem interpretacji i oceny przez instytucje właściwe do rozstrzygnięcia w zakresie złożonego środka odwoławczego.	

			Niezależnie od powyższego dodano doprecyzowanie (przypis nr 3) wskazujący na sytuację złożenia podpisu na wniesionym środku odwoławczym przez osobę upoważnioną.
podr.2.1, pkt 1, lit. d	4) obecne brzmienie” „d) wskazanie instytucji właściwej do rozpatrzenia protestu zgodnie z art. 30 ust. <u>2</u> ustawy,....” Powinno być: „d) wskazanie instytucji właściwej do rozpatrzenia protestu zgodnie z art. 30 ust. <u>3</u> ustawy....” W art. 30 ust. 2 ustawy jest mowa o terminie na wniesienie protestu, a nie o instytucji właściwej. Odwołanie do właściwej instytucji wskazano w ust. 3;	4) uwaga uwzględniona – odwołanie zmodyfikowano.	
podr.2.1 pkt 3 lit. c	5) „Do wniosku należy dołączyć dokumenty związane ze sprawą bezpośrednio (kopia wniosku o dofinansowanie projektu (...))” - Beneficjent składając protest nie powinien być obciążony obowiązkiem dostarczenia np. kopii wniosku, który w oryginale znajduje się w IOK. Instytucje zaangażowane w obsługę wniosku i rozpatrzenie protestu powinny tego typu dokumentację przekazywać pomiędzy sobą;	5) uwaga uwzględniona w ten sposób, że wprowadzono ogólny zapis o możliwości dostarczenia dokumentów przez wnioskodawcę na wniosek właściwej instytucji.	
podr.2.1, pkt 4 lit. b	6) Obecne brzmienie” „b) odpowiednio IOK lub instytucję właściwą do rozpatrzenia protestu zgodnie z art. 30 ust. <u>2</u> ustawy.” Powinno być: „b) odpowiednio IOK lub instytucję właściwą do rozpatrzenia protestu zgodnie z art. 30 ust. <u>3</u> ustawy.” W art. 30 ust. 2 ustawy jest mowa o terminie na wniesienie protestu, a nie o instytucji właściwej. Odwołanie do właściwej instytucji wskazano w ust. 3.	6) uwaga uwzględniona.	

7.	WUP w Krakowie	podr.1.4	1) zapis lit. e może powodować wiele trudności przy określaniu terminów, ponieważ protesty mogą wpływać do nas z dużym opóźnieniem, a termin będzie się liczył zgodnie z datą stempla;	1) należy zwrócić uwagę, że termin na rozpatrzenie liczy się od dnia wpływu do instytucji, a nie nadania w placówce pocztowej. Ten ostatni ma znaczenie dla zbadania, czy protest został wniesiony w terminie. Wielu wnioskodawców nie ma możliwości, bądź jest dla nich dużą trudnością wniesienie protestu osobiście, wprost do właściwego podmiotu, zasadne jest więc, aby przy wnoszeniu środka odwoławczego pocztą (przez kuriera) stosować ogólne, powszechne zasady (decyduje data stempla pocztowego). Jednocześnie z uwagi na regulacje ustawowe wyraźnie wskazuje się, że powyższe nie ma wpływu i nie ogranicza ustawowego terminu na rozpatrzenie środka odwoławczego.
		podr.1.3, s.8.	2) zapis lit. e może powodować, że IOK będzie musiała rozpatrywać protesty przykładowo od wyników ponownej oceny wniosku o dofinansowanie projektu przeprowadzonej w efekcie uwzględnienia uprzednio wniesionego środka odwoławczego oraz innych przyczyn. Uważamy że zapis z poprzedniej wersji powinien zostać w wytycznych. Można przyjąć założenie, że pojawi się protest spełniający wymienione w Wytycznych warunki formalne, ale z innych przyczyn będzie bezzasadny, nie merytoryczny, itp. i nie będzie podstaw prawnych aby go nie rozpatrywać.	2) okoliczność polegająca na nierozpatrzeniu środka odwoławczego, jeżeli został on wniesiony od wyników powtórnej oceny została wprowadzona do katalogu ujętego w podr. 1.3 (m.in. aby zapewnić spójność z podr. 2.2 pkt 6 lit. b.), przy zachowaniu zamkniętego katalogu ujętych tam przypadków.
8.	WUP w Rzeszowie	podr.1.1. lit. a–c i podr. .3.2 pp. 3	1) należałoby uściślić, czego konkretnie ma dotyczyć protest – większość wnioskodawców traktuje protest jak uzupełnienie wniosku – nie odnoszą się do konkretnych zapisów z oceny lecz do całej oceny – protesty mają po kilkanaście stron i stanowią uzupełnienie treści, które powinny być umieszczone we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu. Często też jako argument	1) wydaje się, że to już uściślone w podr. 2.1 pkt 3 lit. c, a więc w miejscu właściwym do uregulowania kwestii związanych z protestem. Jednocześnie należy zwrócić uwagę na zapis podr. 1.3. pkt 8 lit. d, w myśl którego nie podlega rozpatrzeniu m.in.

		<p>podaje się ograniczoną liczbę znaków Generatora Wniosków, co ma, w mniemaniu wnioskodawców, stanowić usprawiedliwienie dla obszerności i zawartości protestu;</p>	<p>środek odwoławczy, który nie został oparty o kryteria wyboru projektów określone zgodnie z art. 29 ust. 2 pkt 6 ustawy. Zatem problem w rzeczywistości nie leży w braku doprecyzowania wytycznych, co w ich właściwym stosowaniu w praktyce, a na to MRR wpływu nie ma.</p>
	<p>podr.1.3 pp.5 lit. a i p.1.4 lit a</p>	<p>2) określenie terminu w dniach – wytyczne powołują się na Kodeks Cywilny i Kodeks postępowania cywilnego – wątpliwym wydaje się stosowanie w kwestii protestów KPC; w wytycznych powinny zostać jasno określone terminy z podaniem, czy chodzi o dni robocze czy kalendarzowe, zgodnie z Zasadami dokonywania wyboru projektów. Stosowanie art.165 KPC:</p> <p><i>§ 1. Terminy oblicza się według przepisów prawa cywilnego.</i> <i>§ 2. Oddanie pisma procesowego w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego jest równoznaczne z wniesieniem go do sądu.</i></p> <p>w przypadku protestów jest niespójne z innymi wytycznymi dot. programów operacyjnych, gdzie decyduje data wpływu a nie nadania. W przypadku osób, które złożą np. protest osobiście w IOK w lepszej sytuacji będą wnioskodawcy przesyłający protest np. pocztą – chodzi tu przede wszystkim o termin 14 dni, przysługujący na złożenie protestu; poza tym, jak w takim przypadku będzie stosowany termin jednego miesiąca przysługujący IOK na rozpatrzenie protestu gdy poczta będzie strajkować lub zaginie przesyłka;</p>	<p>2) zakres procedury odwoławczej jest dość specyficzny w porównaniu z innymi wytycznymi, i z uwagi na jej charakter istnieje potrzeba bardziej precyzyjnego ujęcia pewnych kwestii. W kontekście „lepszej” sytuacji niektórych wnioskodawców – każdy z nich ma taką samą, równą możliwość wniesienia środka odwoławczego osobiście lub pocztą. W tym kontekście przytoczony zarzut jest niezrozumiały. Zwracamy też uwagę, że wytyczne wyraźnie wskazują, że termin na rozpatrzenie projektu, zgonie z ustawą rozpoczyna się dopiero z fizycznym wpływieniem tego środka do właściwej instytucji.</p>
	<p>podr.1.3 pp.8 lit c)</p>	<p>3) <i>został wniesiony przez nieuprawniony podmiot, tzn. nie będący wnioskodawcą (...)</i> – jak w takim razie należy podchodzić do protestu złożonego przez firmę prawniczą w imieniu wnioskodawcy, jeśli w dokumentach jest Upoważnienie do reprezentowania wnioskodawcy – czy należy rozpatrywać taki protest – jeśli tak, to zapis o takiej ewentualności powinien zostać</p>	<p>3) celem wytycznych nie jest regulowanie wszystkich mogących zaistnieć w praktyce przypadków, zresztą byłoby to niewykonalne. Każdy z sygnalizowanych przypadków należy rozpatrywać indywidualnie, z uwzględnieniem zasad</p>

			umieszczony w wytycznych.	reprezentacji danego podmiotu, pełnomocnictw itp. Niemniej dodano przypis wyjaśniający, iż kwestię tę należy rozpatrywać z uwzględnieniem sposobu reprezentacji określonego podmiotu, wynikającego np. z odpisu z właściwego rejestru. Ponadto dodano zapis w części wstępnej wytycznych, że w zakresie niesprzecznym z ustawą i wytycznymi systemy realizacji programów operacyjnych mogą uszczegóławiać kwestie związane z procedurą odwoławczą tak, aby w pełni uwzględniała ona specyfikę realizacji określonego programu operacyjnego.
9.	Instytut Nafty i Gazu	roz.1. pkt 3	1) wydaje się, iż zapis wymaga doprecyzowania Art. 35 ust.3 pkt 2 <i>ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju</i> (uzppr) brzmi: „...trybu dokonywania wyboru projektów”;	1) uwaga uwzględniona - zapis został przeredagowany zgodnie z brzmieniem ustawowym.
		podr.1.2. pkt 1	2) zapis ma charakter niejasny. Zasadne wydaje się przyjęcie na gruncie wytycznych bardziej jednolitego stanowiska w tym zakresie oraz wyraźne zdefiniowanie uprawnień (bądź ich braku) Wnioskodawcy, którego wniosek o dofinansowanie znalazł się na tzw. <i>liście rezerwowej</i> . Zgodnie z art. 30 ust. 2 <i>ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju</i> (uzppr) prawo do złożenia protestu przysługuje jedynie temu Wnioskodawcy, którego wniosek o dofinansowanie nie został wyłoniony do dofinansowania. Umieszczenie projektu na tzw. <i>liście rezerwowej</i> nie wypełnia, jak się wydaje, przesłanek określonych na gruncie ww. przepisu ustawy. Wszakże umieszczenie na ww. liście świadczy, iż przeprowadzona ocena wykazała zgodność przedłożonego wniosku o dofinansowanie z kryteriami, o których mowa w art. 29 ust. 2 pkt. 6 uzppr. A zatem – jak słusznie zauważa się także na gruncie wytycznych – wniosek co do zasady kwalifikuje się do uzyskania wsparcia.	2) zapis dopuszcza dwa „warianty” w celu uwzględnienia specyfiki poszczególnych systemów realizacji. Stąd brak jednolitego stanowiska

			Istotą instytucji protestu nie jest, jak się wydaje, zweryfikowanie wyniku dokonanej oceny wniosku, ale raczej wskazanie na ewentualne uchybienia i błędy zidentyfikowane w trakcie tego procesu;	
		podr. 2.1. pkt 1 lit.d	3) zamienić art.30 ust.2 ustawy na art. 30 ust.3. W ppkt przytoczono niewłaściwy ustęp;	3) uwaga uwzględniona
		podr. 3.1. pkt 2	4) zakres przedmiotowy wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy został zdefiniowany na gruncie wytycznych w sposób niejednoznaczny. Należy rozstrzygnąć, w jakim stopniu Wnioskodawca, składając wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, jest związany zakresem przedmiotowym uprzednio złożonego (i oddalonego) protestu. W swym proteście może on wskazać jedynie konkretne etapy przeprowadzonej oceny wniosku o dofinansowanie, uznając ich przebieg (bądź wynik) za nieprawidłowy. Ustanowione na gruncie wytycznych swoiste wyłączenie Wnioskodawcy (w pewnych okolicznościach) od związania treścią złożonego protestu w przypadku korzystania także z drugiego środka odwoławczego (wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy) nie wydaje się zasadne. Zważyć należy, iż wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, zgodnie z art. 30 ust. 4 uzppr składany jest tylko wówczas, gdy negatywnie rozpatrzono złożony uprzednio protest Wnioskodawcy. Jako taki – winien więc wiązać się integralnie z treścią owego protestu, stanowić jego uzupełnienie bądź rozwinięcie. Zgodność przedmiotowa protestu oraz wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy uczyni, jak się wydaje, całą procedurę odwoławczą sprawniejszą i bardziej przejrzystą. Należy stworzyć mechanizm zapewniający zgodność zakresu przedmiotowego obu wykorzystywanych instrumentów odwoławczych;	4) uwaga nieuwzględniona – w ocenie MRR obecnie istniejący zapis czyni zadość powszechnym standardom postępowania w tym zakresie i jest optymalny. Już w trakcie trwania procedury mogą „wyjść na jaw” okoliczności wcześniej nie znane, a całkowicie zmieniające sytuację. Stąd co do zasady – wymóg zgodności zakresu wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy z zakresem protestu. Zapisy wytycznych doprecyzowano jednak w ten sposób, aby wyraźnie wynikało z nich, że omawiana sytuacja stanowi wyjątek od reguły.
10.	Centrum Unijnych	rozdz.1 pkt 1	1) należy powołać się jedynie na tytuł ustawy bez przytaczania jej zapisów Projekt nowelizowanej ustawy o zasadach prowadzenia	1) uwaga niezasadna - nowelizacja ustawy w ramach tzw. ustawy horyzontalnej zakłada w

Projektów Transportowych		polityki rozwoju (przekazany pismem znak: ML3-0260-503/08 z dnia 28.04.2008r.) przewidywał możliwość wniesienia skargi w trybie administracyjnym (art. 3 § 2 pkt. 9 ustawy z 30.08.2002r.- Prawo postępowania przed sądami administracyjnymi). Mając na uwadze powyższe nie można wykluczyć, że w przyszłości będą miały zastosowanie przepisy postępowania sądowo – administracyjnego;	przepisach przejściowych rozdzielenie procedur odwoławczych: stosowanej na dotychczasowych zasadach oraz tej, która będzie stosowana po jej wejściu. W tym drugim przypadku zakłada się całkowitą rezygnację z wytycznych.
	podr.1.1 pkt 1 lit.c	2) proponujemy doprecyzować zapis - nie jest spójny z zapisami rozdz. 1.3, ust. 8, który zawiera zamknięty katalog okoliczności powodujących, że protest będzie pozostawiony bez rozpatrzenia. Należy doprecyzować, czy brak „uzasadnionego stanowiska” może stanowić podstawę do pozostawienia protestu bez rozpatrzenia, w przypadku, gdy zawierać będzie jedynie prośbę o ponowną weryfikację (wnioskodawcy korzystając z przysługującego im prawa do wniesienia protestu mogą nie przedstawiać uzasadnień). Czy w powyższej sytuacji protest powinien zostać pozostawiony bez rozpatrzenia/ rozpatrzony negatywnie? (w tym przypadku IP II będzie musiała zaangażować pracowników, środki i przeprowadzić standardową ocenę, pomimo, że wnioskodawca nie przedstawi nowych okoliczności, wpływających na wynik oceny);	2) uwaga nieaktualna – z zapisu w ogóle zrezygnowano na rzecz bardziej ogólnych postanowień.
	podr.1.3 pkt 9 lit.c	3) proponujemy zmienić na: „ <i>Wobec którego wszczęto dochodzenie służbowe, postępowanie dyscyplinarne lub karne, mające związek z wykonywanymi obowiązkami służbowymi .</i> ” Wymienione dochodzenia mogą nie mieć związku z przedmiotem protestu i mogą nie mieć wpływu na jego weryfikację. Należy uwzględnić możliwość dopuszczenia takiego pracownika do rozpatrywania protestu. Obligatoryjne powinno być jedynie informowanie pracodawcy o toczących się postępowaniach/ dochodzeniach. Ponadto zapis „dochodzenie służbowe” nie jest precyzyjny;	3) zapis częściowo przeredagowano poprzez wskazanie, że chodzi o takie postępowanie, którego zakres może rzutować na wiarygodność i rzetelność w trakcie rozpatrywania środka odwoławczego.
	podr.2.1 pkt 2	4) proponujemy usunąć pkt a i pkt b Zapis ust 2 bez pkt a,b	4) uwaga nieuwzględniona - w praktyce taka

			precyzuje gdzie należy złożyć protest (bezpośrednie odwołanie do treści pisma informującego o wyniku oceny wniosku). Wyszczególnienie zawarte w pkt a i b czytane literalnie, łącznie z treścią ust 2 sugeruje, że można złożyć protest zarówno poprzez instytucję rozpatrującą protest jak i IOK (niezależnie od informacji zawartej w piśmie);	sytuacja może mieć miejsce. Proszę por. zapis podr. 1.3 pkt 6.
		podr.2.1 pkt 3	5) należy doprecyzować, czy wnioskodawca może dosyłać bez wezwania dodatkowe dokumenty, wyjaśnienia w ramach tego samego protestu i czy IP II będzie zobowiązana do ich uwzględnienia (przy obowiązującym terminie 1 miesiąca na rozpatrzenie protestu taka sytuacja może uniemożliwić terminowe wypracowanie stanowiska w sprawie);	5) uwaga częściowo uwzględniona – wprowadzono bardziej ogólne zapisy o możliwości dostarczania dokumentów na wniosek właściwej instytucji.
		podr.2.2 pkt 1	6) proponujemy brzmienie: „(...) protest powinien być rozpatrzony (...) w terminie 1 miesiąca od dnia jego otrzymania (...) bądź w uzasadnionych przypadkach w dłuższym terminie”. 1 miesiąc może okazać się zbyt krótkim terminem na rozpatrzenie protestu, szczególnie w przypadku zamkniętych konkursów, kiedy protesty będą wpływać w zbliżonym terminie i konieczne będzie uzyskanie dodatkowych wyjaśnień czy opinii eksperta. Proponujemy wprowadzenie możliwości wydłużenia tego terminu (jest to zgodne z projektem nowelizacji uzppr);	6) uwaga niemożliwa do uwzględnienia. Terminy są ustalone na poziomie ustawy i tylko regulacje na poziomie ustawy mogłyby umożliwić ich wydłużenie. Treść wytycznych nie może być sprzeczna z treścią przepisów ustawowych.
		podr.2.2 pkt 10 ppkt 2	7) proponujemy brzmienie: „(...) niezwłoczne przekazanie dokumentacji w zakresie niezbędnym do rozpatrzenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.”. Zapis doprecyzowuje, że przekazywana powinna być tylko dokumentacja, która stanowiła podstawę do rozpatrzenia protestu i jest tym samym niezbędna do rozpatrzenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.	7) uwaga częściowo uwzględniona poprzez wskazanie, że przekazywana jest cała dokumentacja posiadana przez określoną instytucję.
11.	Wojewoda Lubelski	podr.1.2 pkt 1	Zaproponowane postanowienia w zakresie opcjonalności ograniczenia możliwości złożenia protestu przez podmioty, których projekty zostały umieszczone na liście rezerwowej, nie gwarantującej otrzymania dofinansowania, łączą się z ryzykiem	Uwaga nieuwzględniona. Zdaniem MRR wyłonienie do dofinansowania nie jest równoznaczne z finansowaniem. W świetle obowiązującego systemu prawnego dopiero

		<p>powstania określonych problemów w toku realizacji programów operacyjnych.</p> <p>Nowa treść wytycznych słusznie podkreśla, że literalne brzmienie art. 30 ust. 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju może świadczyć o tym, że projekt znajdujący się na liście rezerwowej co do zasady został wyłoniony do dofinansowania, jednakże nie w pierwszej kolejności. Koniecznym jest jednak podkreślenie, że obecnie obowiązujący art. 30 ust. 1 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju stanowi, że instytucja zarządzająca, instytucja pośrednicząca lub instytucja wdrażająca ogłasza na swojej stronie internetowej listę projektów wyłonionych do dofinansowania. Jednocześnie legalna definicja projektu (art. 5 pkt 9 ustawy) podkreśla aspekt jego realizacji na podstawie decyzji lub umowy o dofinansowanie zawieranej między beneficjentem a instytucją zarządzającą, instytucją pośredniczącą lub instytucją wdrażającą. Przywoływanych przepisów – w szczególności w zakresie wyłonienia projektu do finansowania – nie można stosować w oderwaniu od art. 60 w związku z art. 2 pkt 3 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999. W konsekwencji uzasadnione jest przypuszczenie, że wnioskodawcy, których projekty nie zostaną bezpośrednio wyłonione do dofinansowania, podnosić będą argument, w świetle którego wyłonienie do dofinansowania oznacza faktyczne finansowanie (por. art. 5 ust. 9 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz art. 2 pkt 3 i art. 60 Rozporządzenia 1083/2006). Wyłączenie możliwości złożenia protestu przez wnioskodawcę, którego projekt został objęty listą rezerwową, faktycznie uniemożliwiające uzyskanie dofinansowania (np. w przypadku podpisania w ramach danego konkursu umów na wartość przekraczającą łączną alokację środków) otwierać będzie możliwość dochodzenia roszczeń na drodze sądowej. Problem ten dotyczy wszystkich ewentualnych</p>	<p>zawarta umowa o dofinansowanie (podjęta decyzja) stanowi faktyczne zobowiązanie stron do określonych czynności (realizacji projektu i odpowiednio – wypłaty dofinansowania). Po pierwsze, nawet wyłonienie projektu nie gwarantuje otrzymania środków, jeżeli w międzyczasie np. wyczerpie się dostępna (na dany rok, działania, itp.) alokacja. Po drugie, nawet zawarta umowa nie gwarantuje w stu procentach otrzymania wnioskowanych środków – wszystko zależy od właściwej realizacji projektu, z uwzględnieniem funkcji kontrolnych i sprawozdawczy, tzw. trwałości projektu, nie wydatkowania na inny cel, itp.</p>
--	--	---	---

			ograniczeń możliwości składania protestów przez podmioty, których wnioski nie zostały wprost wyłonione do dofinansowania. Do sformułowania powyższej uwagi skłania bogate orzecznictwo Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, dotyczące zasady autonomii proceduralnej, w szczególności w aspekcie tzw. zasady skuteczności.	
12.	Wojewoda Pomorski	podr.1.2	<p>Przyjęcie rozwiązania, które daje Instytucji Zarządzającej Programem jedynie możliwość, a nie obowiązek, rozpatrywania protestów dla projektów umieszczonych na liście rezerwowej pozbawia wnioskodawców tych projektów drogi odwoławczej, w wypadku gdy mają oni zastrzeżenia co do przeprowadzonej oceny konkursowej.</p> <p>Wpisanie projektu na listę rezerwową nie jest gwarancją otrzymania dofinansowania, tym samym wnioskodawcy takich projektów powinni mieć możliwość obrony swojego interesu prawnego: przyjęcie innego rozwiązania stawiać może ich w gorszej sytuacji niż projektodawców projektów nie wyłonionych do dofinansowania. W praktyce zdarzyć się bowiem może, że ostatecznie projekty te nie uzyskają dofinansowania i jednocześnie nie będą miały możliwości odwołania się od decyzji IOK. Z tego też względu utrzymanie dotychczasowych zapisów w tej materii wydaje się bardziej zasadne.</p>	Literalne brzmienie przepisu ustawowego można w ocenie MRR interpretować tylko w jeden sposób: niewyłoniony do dofinansowania oznacza taki, który nie otrzymał oceny pozytywnej, w wyniku której możliwe jest dofinansowanie projektu od razu, bądź w przyszłości. Zatem umożliwienie składania środków odwoławczych wnioskodawcom z listy rezerwowej wykracza w rzeczywistości poza regulację ustawową, jednak będąc działaniem na korzyść wnioskodawcy wydaje się być dopuszczalne, pod warunkiem jednakże, że rozwiązanie takie jest możliwe z punktu widzenia specyfiki realizacji programu.
13.	WFOŚiGW w Opolu	podr.1.3 lit.a	1) proponujemy zwrot „wpłyne do podmiotu” zastąpić zwrotem zostanie wniesiony do podmiotu”. Proponowany zapis będzie spójny z zapisem w rozdz. 1.4 pkt. a) str. 9, mówiącym, że nadanie pisma w placówce pocztowej jest równoznaczne z jego wniesieniem;	1) uwaga została uwzględniona.
		podr.2.1. pkt 1	2) proponujemy zwrot „IOK informuje każdego z wnioskodawców” zastąpić zwrotem ” instytucja oceniająca wnioski na danym etapie oceny informuje każdego z wnioskodawców”. Obecny zapis narzuca informowanie przez IP wnioskodawców o ocenie formalnej i merytorycznej I stopnia,	2) uwaga niezrozumiała. Zgodnie z zapisem w podr. 1.2. pkt 3 zdanie ostatnie pod pojęciem IOK należy rozumieć odpowiednio instytucję zarządzającą, instytucję pośredniczącą lub instytucję wdrażającą, zgodnie z art. 29 ust. 1 ustawy.

		prowadzonej przez IW;	Zatem to, jaka instytucja będzie w danym przypadku oznaczać IOK, powinno wynikać z przyjętego systemu realizacji i podziału zadań pomiędzy poszczególne instytucje zaangażowane w realizację programu operacyjnego. Wytyczne niczego w tym zakresie nie powinny narzucać.
	podr.2.2 s.1	3) uwzględniając uwagę zawartą w p. 4 proponujemy uściślić, czy termin 1 miesiąca dotyczy tylko rozpatrzenia protestu, czy wraz z ponowną oceną wniosku w przypadku pozytywnego rozpatrzenia protestu i jeżeli nie dotyczy on oceny wniosku, proponujemy uzupełnić Wytyczne o termin ponownej oceny wniosku;	3) uwaga niejasna - 1 miesiąc to termin na rozpatrzenie protestu. Tyle czasu właściwa instytucja ma na stwierdzenie, czy protest zasługuje na uwzględnienie czy. Jeśli dokona rozpatrzenia protestu wcześniej (np. w ciągu 2 tygodni), to rzeczywiście może się zdarzyć, że i ponowną ocenę zdąży się przeprowadzić w terminie tego samego 1 miesiąca. Ale wpisywanie tego jako reguły na poziomie wytycznych zdaniem MRR jest niedopuszczalne z punktu widzenia przepisu ustawowego. Jednocześnie MRR nadal stoi na stanowisku, że niecelowe jest pisanie na poziomie wytycznych, że we wszystkich programach ponowne ocena ma zająć nie więcej, niż np. 7 dni. Byłaby to nadmierna ingerencja w kompetencje IZ, które mogą przecież doprecyzować to w swoim systemie realizacji programu.
	podr.2.2 pkt 2	4) proponujemy skrót „IOK” zastąpić zwrotem „instytucji uprzednio rozpatrującej wniosek o dofinansowanie”. Proponowany zapis będzie spójny z zapisem rozdz. 1.3 pkt. 4) str. 7. Obecne zapisy nie są tożsame, nie zawsze IOK jest instytucją „uprzednio rozpatrującą wniosek”;	4) uwaga niezasadna. Por. odpowiedź do uwagi z pkt 2 – „definicja” IOK jest maksymalnie elastyczna. Od systemu realizacji przyjętego dla danego programu oraz rodzaju zadań powierzonych poszczególnym IP i IW zależy, kto w praktyce „kryje” się pod pojęciem IOK.

		podr.2.2 pkt 6	5) proponujemy uzupełnienie treści tego punktu o informację, do kogo właściwa instytucja „kieruje wniosek objęty protestem do ponownej oceny w ramach etapu oceny, której protest dotyczył”. Taki wytycznych nie mówią jednoznacznie, kto rozpatruje wnioski po rozpatrzeniu protestu, sugeruje, że ocenę ma prowadzić instytucja, oceniająca wniosek na etapie, którego dotyczył protest. Art. 30 ust. 3 Ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju wskazuje instytucję właściwą do rozpatrzenia protestu, natomiast przedmiotowe Wytyczne rozdzielają czynność rozpatrzenia protestu od czynności ponownej oceny wniosku w przypadku pozytywnego rozpatrzenia protestu.	5) uwaga nieuwzględniona - zdaniem MRR materia ta wykracza poza zakres wytycznych. Zależy to od przyjętego systemu realizacji i leży w kompetencjach właściwej IZ.
14.	Wojewoda Dolnośląski	podr.1.1 pkt 1 lit.c	1) uwaga formalna: niewłaściwe oznaczenie kolejnych, niższych poziomów zapisów [tj. a) i c)] - skoro stanowią one rozwinięcie treści lit. c), to należy użyć innych znaków [myślników? Ponadto, zapis o "niewłaściwej ocenie projektu", wskazany [pkt b)] jako przykład błędu mającego wpływ na wynik oceny, odwołuje się do "innych, dających się zdefiniować w sposób obiektywny przyczyn" - z punktu widzenia obiektywności zasadne wydaje się wprowadzenie zapisu o niewłaściwej ocenie projektu pod kątem zgodności z przyjętymi kryteriami oceny, zamiast odwoływać się do niemożliwych do zdefiniowania pojęć;	1) zapis został zmodyfikowany zgodnie z propozycją. Odnosnie natomiast drugiej części uwagi – wprowadzono bardziej ogólne zapisy w tym zakresie.
		podr.1.2 w zw. z 2.1 pkt 1 lit. a	2) wprowadzone w tym punkcie rozwiązanie zdaje się pomijać fakt, że pozytywnie ocenionemu projektowi może zostać przyznane obniżone dofinansowanie z uwagi na wyczerpanie limitu środków przewidzianych do zakontraktowania. W takiej sytuacji, pozbawienie wnioskodawcy prawa do złożenia protestu wyklucza możliwość - w przypadku zasadności podnoszonych argumentów - dokonania przesunięć na liście rankingowej, w wyniku których - w sytuacji stwierdzenia zasadności protestu - ostatecznie projekt otrzymałby pełną kwotę wnioskowanego dofinansowania [analogiczna uwaga dotyczy zresztą zapisu pkt 2.1 lit. a)];	2) uwaga niejasna. Wydaje się, że intencją zgłaszającego jest umożliwienie złożenia protestu nieomal przez każdego wnioskodawcę, niezależnie od wyników oceny jego wniosku (pozytywny, czy negatywny) a to nie jest możliwe zarówno z punktu widzenia przepisów ustawowych, jak i sprawnej realizacji całego programu operacyjnego.

		<p>podr.1.3 pkt 8</p>	<p>3) zasadnym jest pozostawienie w katalogu okoliczności, które mogą się wiązać z brakiem rozpatrzenie środka odwoławczego zapisu : "został wniesiony od wyników ponownej oceny wniosku o dofinansowanie projektu przeprowadzonej w efekcie uwzględnienia uprzednio wniesionego środka odwoławczego". Pominięcie tego zapisu daje możliwość wielokrotnego składania protestu w tym samym przedmiocie;</p>	<p>3) uwaga uwzględniona</p>
		<p>podr.1.6</p>	<p>4) nie kwestionując prawa do wycofania złożonego protestu należy podkreślić, że teoretycznie możliwa jest sytuacja, w której dany podmiot wycofuje protest [np. nie chcąc pogarszać swoich szans na uzyskanie dofinansowania na inne przedsięwzięcie], który jest jak najbardziej uzasadniony a jednocześnie wskazuje na nieprawidłowe funkcjonowanie systemu naboru i oceny projektów. W celu zapobieżenia takiej sytuacji, należałoby się jednak zastanowić nad wprowadzeniem obowiązku podjęcia czynności wyjaśniających przez podmiot, do którego wpłynął protest/podmiot sprawujący nadzór, celem wykluczenia wystąpienia takiej sytuacji;</p>	<p>4) uwaga nieuwzględniona - materia ta wykracza poza zakres przedmiotowy procedury odwoławczej. Dotyczy ona funkcjonowania kontroli prawidłowości systemu realizacji i wykrywania nieprawidłowości</p>
		<p>podr.2.2 pkt 10</p>	<p>5) uwaga formalna: niewłaściwe oznaczenie kolejnych, niższych poziomów zapisów [tj. 1) i 2)] - skoro stanowią one rozwinięcie punktu 10, to należy użyć innych znaków [liter a) i b)?]. Ponadto - w przypadku regionalnych programów operacyjnych wątpliwości budzi usytuowanie na poziomie instytucji zarządzającej prawa do podjęcia decyzji odnośnie wyboru jednego z wariantów przekazywania dokumentacji na potrzeby ewentualnego wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. W obecnym stanie prawnym [przed nowelizacją ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju] nie wydaje się uzasadnione, by zarząd województwa definiował tryb postępowania wojewody w tym względzie, tym bardziej, że realizacja powyższej kompetencji ustawowej nie została sformalizowana w żadnym porozumieniu, ani nie została wprowadzona do opisów systemów wdrażania zawartych w treści</p>	<p>5) uwaga formalna została uwzględniona. Odnośnie pozostałej kwestii –zapis o przekazywaniu dokumentacji przez instytucję rozpatrującą protest instytucji, która następnie byłaby właściwa do rozpatrzenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy funkcjonował już we wcześniejszej wersji procedury i nie budził zastrzeżeń. Obecna modyfikacja, oznaczać będzie w praktyce tyle, iż w przypadku niektórych rpo wojewodowie będą przekazywać przedmiotową dokumentację na wniosek (albo wcale, przy braku takiego wniosku), a nie bezpośrednio po rozpatrzeniu protestu. Zatem zapis de facto</p>

			poszczególnych regionalnych programów operacyjnych.	może skutkować zmniejszeniem obciążeń niektórych wojewodów w porównaniu ze stanem obecnym.
15.	Wojewoda Kujawsko-Pomorski	podr.1.5 pkt 2	1) sugerujemy zamianę wyrazów „z tym” na „z nią”;	1) uwaga nieaktualna, zapis, którego dotyczy został wykreślony
		podr.1.6	2) sugerujemy usunięcie lit. a. Wycofanie protestu lub wniosku możliwe jest zawsze tylko do czasu wydania rozstrzygnięcia, które musi zostać wydane do upływu terminu na jego rozpatrzenie. W związku z tym lit. a jest zbędna;	2) uwaga została uwzględniona
		podr.2.1 pkt 3	3) w ostatnim akapicie, w zdaniu 1. w nawiasie proponujemy dodać „wraz z załącznikami”. W celu usprawnienia postępowania; często załączniki są niezbędne dla dokonania oceny zgodności z kryteriami wyboru projektu, np. w sytuacji, gdy przedmiot protestu dotyczyłby kompletności załączników;	3) uwaga nieuwzględniona. Doprecyzowano zapis dotyczący tego, co powinien zawierać protest, jednocześnie jednak wprowadzono zapis, w myśl którego od właściwej instytucji będzie zależało ew. wnioskowanie o dostanie dodatkowych dokumentów (przy zachowaniu terminów ustawowych).
		podr.2.2 pkt 4 lit.a w z zw. z podr. 3.2 pkt 2	4) sugerujemy dopisać po średniku: „w przypadku protestu zawierającego więcej niż jeden zarzut odnośnie przeprowadzonej oceny wniosku o dofinansowanie projektu, protest rozpatrzony jest pozytywnie jeśli przeprowadzona ocena w zakresie choćby jednego kryterium wskazanego w proteście była przeprowadzona w sposób niewłaściwy,”. Miałoby to na celu dookreślenie sformułowania „pozytywne rozpatrzenie protestu”. Analogiczne zmiany należałoby wprowadzić w podrozdziale 3.2 ust. 2 w odniesieniu do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy;	4) uwaga nieuwzględniona. Są to wytyczne horyzontalne, z konieczności musi zatem cechować je pewien stopień ogólności. Natomiast nie wyklucza to uszczegółowienia m.in. tego typu kwestii na poziomie poszczególnych systemów realizacji.
		podr.2.2 pkt 6 w zw. z podr.3.2 pkt 4	5) w pierwszym akapicie wyrazy „oceny, której protest dotyczył” proponujemy zastąpić przez „lub etapów oceny (jeżeli protest zawiera zarówno zarzuty odnośnie przeprowadzonej oceny formalnej, jak i merytorycznej), których protest dotyczył.” Obecne brzmienie nie uwzględnia przypadku ponownej oceny w dwóch	5) zgłoszona uwaga opiera się na założeniu, że protest jest wnoszony zbiorczo, tzn. po przeprowadzeniu całej oceny. Tymczasem zgodnie z wytycznymi wnioskodawca jest odrębnie informowany o wynikach oceny

			etapach. Analogiczne zmiany należałoby wprowadzić w przypadku wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy w podrozdziale 3.2 ust. 4;	jego wniosku po każdym etapie oceny, i po każdym etapie oceny może wnieść środek odwoławczy. W praktyce zatem, nie ma możliwości, aby jeden protest dotyczył i oceny formalnej i merytorycznej.
		podr.2.2 pkt10 pkt 1	6) brak dookreślenia terminu „kompletna dokumentacja”;	6) wprowadzono bardziej ogólny zapis, z którego wynika, że chodzi o całą dokumentację posiadaną przez określoną instytucję.
		podr.3.2	7) błędna numeracja ustępów: po 4 jest 7;	7) numeracja została korygowana.
		podr.3.2 pkt 7 lit.b	8) wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy wnioskodawca może złożyć w przypadku negatywnego rozpatrzenia protestu, a zatem instytucja rozpatrująca protest nie wykazuje nieprawidłowości w przeprowadzonej ocenie. Z uwagi na powyższe zapis wytycznych powinien brzmieć: „do wzięcia pod uwagę treści rozstrzygnięcia instytucji rozpatrującej protest a następnie wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, wraz z uzasadnieniem, a w szczególności, do wnikliwego przeanalizowania wskazanych przez instytucję rozpatrującą wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy nieprawidłowości w przeprowadzonej ocenie”.	8) uwaga niezrozumiała w kontekście podr. 2.2 pkt 6: „w przypadku pozytywnego rozpatrzenia protestu, właściwa instytucja, wraz z uzasadnieniem przyjętego rozstrzygnięcia, w którym w szczególności wskazuje na czym jej zdaniem polegało niewłaściwe przeprowadzenie oceny wniosku w zakresie objętym protestem (...)”. Analogicznie w przypadku wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (podr.3.2 pkt 4). Zatem negowany zapis jest spójny z pozostałą treścią wytycznych.
16.	Marszałek Województwa Opolskiego	podr.3.2 pkt 8 lit.a	Jest: „wskazanie rozstrzygnięcia i jego uzasadnienia ze wskazaniem z jakich powodów protest jest niezasadny”, powinno być: „wskazanie rozstrzygnięcia i jego uzasadnienia ze wskazaniem z jakich powodów wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy jest niezasadny”.	Uwaga została uwzględniona, zapis poprawiono.
17.	Minister Gospodarki	podr.2.2 pkt10	Wątpliwości IP wzbudziła zmiana dokonana w podrozdziale 2.2. ust. 10, która dotyczy kwestii „Rozpatrzenia protestu”, a w szczególności <u>dwóch wariantów</u> procedury (pkt. 10 ust. 1 i ust. 2),	Uwaga nieuwzględniona – w różnych systemach realizacji preferowane mogą być różne rozwiązania.

			<p>którą w tym samym przypadku może zastosować właściwa instytucja zarządzająca. Sytuacja dowolnego stosowania jednej z procedur, może spowodować zamęt informacyjny i organizacyjny, pomiędzy instytucją rozpatrującą protest a instytucją rozpatrującą wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy. Dlatego też proponuje się wskazanie jednego z wariantów, jako ostatecznie obowiązującego. Zdaniem MG pozostawienie propozycji zamieszczonej w pkt. 10 ust. 2 jest najbardziej odpowiednie i <u>wystarczające</u> dla sprawnego obiegu dokumentów. Nie wydaje się zasadne (jak jest to wpisane w pkt. 10 ust. 1), aby w przypadku <u>braku informacji</u> od wnioskodawcy, czy skorzysta z kolejnego środka odwoławczego tj. wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, Instytucja odpowiedzialna za rozpatrzenie protestu, wraz z informacją o jego rozstrzygnięciu, przesyłała do Instytucji odpowiedzialnej za rozpatrzenie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy także pełną dokumentację w sprawie. Problemem może stać się przechowywanie dokumentacji, bądź jej archiwizowanie, np. zgodnie z ust. 1 dokumenty sporządzone przez Instytucję rozpatrującą protest, będą archiwizowane przez Instytucję rozpatrującą wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy, gdyż wnioskodawca nie skorzystał z kolejnego środka odwoławczego.</p>	<p>Dodano natomiast zapis, że wybrane rozwiązanie powinno wynikać z systemu realizacji programu operacyjnego, umożliwi to wystarczający stopień poinformowania bezpośrednio zaangażowanych w procedurę instytucji.</p>
18.	Instytut Paliw i Energii Odnawialnej	podr.1.6	<p>Zarówno w poprzedniej jak i uaktualnionej wersji omawianych wytycznych (podrozdział 1.6) przewidziana jest możliwość wycofania środka odwoławczego przez wnioskodawcę. IW-IPiEO proponuje dodać zapis przewidujący sytuację, w której informacja o cofnięciu środka odwoławczego dociera do instytucji go rozpatrującej po wydaniu decyzji o uwzględnieniu zarzutów w nim przedstawionych. Będzie ona miała miejsce, gdy wnioskodawca wyśle odpowiednie pismo np. pocztą, (co jest równoznaczne z jego wniesieniem) a w międzyczasie instytucja odpowiedzialna za rozpatrywanie środka odwoławczego uwzględni go. Sytuacja taka jest niekorzystna dla wnioskodawcy i zdaniem IW-IPiEO właściwym byłoby umieszczenie w uaktualnianych wytycznych zapisu, który</p>	<p>Uwaga została uwzględniona – dodano zapis odnoszący się do do opisanej sytuacji.</p>

			umożliwi poinformowanie takiego wnioskodawcy o pozytywnym rozpatrzeniu środka odwoławczego z podaniem terminu na podjęcie decyzji w przedmiotowej sprawie.	
19.	Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych	Uwagi ogólne	<p>Zaproponowana procedura jest w miarę przejrzysta. Jednak zwracamy uwagę na fakt, że termin 7 dni na złożenie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (po pozytywnym rozpatrzeniu protestu) wydaje się zbyt krótki. Proponujemy wprowadzenie 14 dni (lub 10 dni roboczych). Za takim rozwiązaniem przemawiają choćby doświadczenia z procedury konkursowej w ramach 5.4.2. w ramach PO Kapitał Ludzki.</p> <p>Ponadto wnioskujemy o wprowadzenie zmian w sposobie informowania o wynikach konkursów. Uważamy, że oceny obydwu osób oceniających projekt (lub trzech, w zależności od punktacji otrzymanej od dwóch pierwszych) powinna być przesyłana do wszystkich projektodawców, wraz z informacją o wynikach konkursu. Taka procedura wpłynie na znaczne uproszczenie i skrócenie procedury informowania o wynikach konkursu oraz procedury odwoławczej. Optymalizacja procesu zarządzania informacją w tym obszarze pozwoli zarówno wnioskodawcom, jak i Instytucjom Pośredniczącym nie tylko usprawnić pracę pod względem organizacyjnym, ale również obniżyć jej koszty i efektywniej wykorzystywać zasoby, przede wszystkim osobowe. Przejrzysty, podobny do zaproponowanego, system informowania o wynikach konkursu funkcjonuje w innych przypadkach (np. Funduszu dla Organizacji Pozarządowych, finansowego ze środków Państw EOG, którego operatorem są Fundacja Fundusz Współpracy oraz ECORYS Polska). Należy dodać, że dla wnioskodawców uwagi osób oceniających projekty niezwykle są cenne, gdyż niejednokrotnie pozwalają poprawić zaproponowane rozwiązania, co przyczynia się do wzrostu jakości przygotowywanych projektów.</p>	<p><u>W zakresie wydłużenia terminu uwaga niemożliwa do przyjęcia. Jest to termin ustawowy i jego zmiana możliwa jest tylko poprzez zmianę brzmienia przepisu ustawowego, w drodze jego nowelizacji.</u></p> <p><u>W pozostałym zakresie – propozycja wykracza poza regulację ustawową, a także poza samą materię wytycznych. W ocenie MRR jej przyjęcie możliwe byłoby jedynie na poziomie właściwej IZ, poprzez stosowne zapisy w systemie realizacji.</u></p>
20.	NFOŚiGW	podr.1.2 pkt 3	1) proponujemy następujący zapis pkt. 3: „Zgodnie z art.30.ust. 3	1) uwaga niezasadna. Rozdział I zawiera

		<p>ustawy w przypadku programów krajowych protest może rozpatrywać instytucja wdrażająca, pośrednicząca albo zarządzająca. W celu usprawnienia procedury odwoławczej wniesienie protestu może odbyć się za pośrednictwem instytucji przeprowadzenie oceny wniosku z uwzględnieniem postanowień rozdziału 2. Powyższe nie wyklucza też, aby – w celu usprawnienia procedury odwoławczej – wniesienie protestu mogło nastąpić za pośrednictwem instytucji odpowiedzialnej za przeprowadzenie wyboru projektów w drodze konkursu, zwanej dalej „IOK”, z uwzględnieniem postanowień rozdziału 2. Pod pojęciem IOK należy rozumieć odpowiednio instytucję zarządzającą, instytucję pośredniczącą lub instytucję wdrażającą (instytucję pośredniczącą II stopnia), zgodnie z art. 29 ust. 1 ustawy.”.</p> <p>Wskazane jest też wprowadzenie dodatkowego pkt 4 o następującej treści:</p> <p>„4) Ustawa określa kto rozpatruje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy (art.30 ust.3) i nie jest możliwe scedowanie tej funkcji na inny podmiot.”</p> <p>Z zapisu pkt 3 nie wynika jednoznacznie do jakiej instytucji wnioskodawca powinien złożyć protest Należy domniemać, że protest może być złożony tylko do instytucji odpowiedzialnej za przeprowadzenie konkursu, z kolei jest to niezgodne z zapisem w pkt. 4 i w pkt.6 rozdziału 1.3. w których dopuszcza się możliwość złożenia protestu do instytucji dokonującej oceny wniosku.</p> <p>Ponadto w wytycznych należy jednoznacznie wskazać że odwołanie rozpatruje ta sama instytucja która oceniała wniosek na danym etapie procedury konkursowej.</p>	<p>ogólne regulacje, doprecyzowanie w zakresie protestu i wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy ma miejsce odpowiednio w rozdziale 2 i 3. Zbędne jest wielokrotne powtarzanie tych samych treści w różnych miejscach wytycznych.</p>
	<p>podr.2.1 pkt1</p>	<p>2) proponowany zapis: „Po przeprowadzeniu każdego etapu oceny wniosków o dofinansowanie projektu instytucja przeprowadzająca ocenę wniosku informuje każdego z wnioskodawców o wynikach rozpatrzenia jego wniosku.” IOK nie zawsze przeprowadza ocenę wniosków o dofinansowanie i w związku z tym nie informuje o wynikach rozpatrzenia wniosku</p>	<p>2) uwaga nieuwzględniona jako niezasadna - treść wytycznych w tym zakresie odpowiada treści przepisu ustawowego, zgodnie z którym informację wnioskodawcy przesyła instytucja zarządzająca, pośrednicząca lub wdrażająca. A zgodnie z treścią podrozdziału 1.2 pkt 3 IOK to właśnie</p>

			Wnioskodawcę.	odpowiednio jedna z tych instytucji, w zależności od rozwiązań funkcjonujących w systemie realizacji.
		podr.2.1 pkt 3	3) 12 wiersz od dołu należy zmienić z „Do wniosku...” na „Do protestu...”	3) uwaga uwzględniona, zapis poprawiono.
21.	Minister Środowiska	Uwaga ogólna	1) w treści projektu wytycznych wielokrotnie przewija się podział na kryteria formalne i merytoryczne oraz etapy oceny formalnej i merytorycznej. Wprowadzenie tych podziałów rodzi tym samym konkretne konsekwencje praktyczne w procedurze odwoławczej. Należy rozważyć usunięcie tych podziałów i odnoszenie się w procedurze odwoławczej do pojęć: „kryteria konkursowe” oraz „etapy oceny projektu”. Należy podkreślić, iż odwołania muszą być oparte na zatwierdzonych kryteriach. Jest to wystarczająca, jedyna i obiektywna podstawa odwołania. Beneficjent każdorazowo wnosząc odwołanie musi wskazać konkretnie kryterium, które zostało źle wykorzystane przy ocenie jego projektu. W związku z tym wprowadzanie dodatkowych podziałów jest nie praktyczne i służy tylko skomplikowaniu procedury. Należy też zauważyć, iż na etapie oceny merytorycznej będzie można zidentyfikować uchybienia formalne, które mogą skutecznie być podnoszone w ramach procedury odwoławczej, w związku z tym posługiwanie się podziałem na kryteria formalne i merytoryczne będzie rodzić problemy interpretacyjne w praktyce;	1) uwagę uwzględniono o tyle, że we właściwych miejscach wprowadzono bardziej ogólne zapisy w tym zakresie.
		podr.1.1 pkt 1 lit.a-c	2) w kontekście uwagi nr 1, w szczególności potraktowania zatwierdzonych kryteriów jako obiektywnej podstawy odwołania, całkowicie niezrozumiałe są wyjaśnienia zawarte w lit a-c, w szczególności jakie konkretne stany faktyczne autorzy wytycznych chcą uregulować. Należy je usunąć z treści wytycznych. Jeżeli te dodatkowe wyjaśnienia mają oddawać szczególną specyfikę konkretnych programów operacyjnych to przecież znajdzie to odzwierciedlenie również w zatwierdzonych kryteriach danego specyficznego programu operacyjnego. Biorąc pod uwagę główną	2) uwaga uwzględniona poprzez wprowadzenie bardziej ogólnych zapisów w tym zakresie.

		zasadę, iż procedurę odwoławczą można wszcząć w przypadku powstania wątpliwości co do prawidłowości zastosowania każdego z zatwierdzonych kryteriów, (ale dopiero w momencie, gdy projekt nie został wyłoniony do dofinansowania), dodatkowo wprowadzone wyjaśnienia w lit a – c do wytycznych wzbudzają wątpliwości, co faktycznie mają one modyfikować. Jednocześnie analiza wyjaśnienia zawartego w lit. c (b) wydaje się, tą zasadę naruszać;	
	podr.1.1 pkt 2 w zw. z podr.2..2.pkt 5	3) zasada dotycząca zdeterminowania zakresu wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, zakresem wcześniej złożonego protestu, doznaje jednak wyjątku o którym mowa w pkt 3.1.2 tzn. w przypadku gdy na wcześniejszym etapie z powodów niezależnych od wnioskodawcy wskazanie innych podstaw nie było możliwe lub były mu znane, a są istotne. Tym samym zasadę wyrażoną w 1.1.2 należy opatrzyć: „z zastrzeżeniem pkt 3.1.2.”. Należy zauważyć, że takie sformułowanie wykluczy jednak możliwość aktywnej ingerencji organów rozpatrujących odwołania w sytuacjach gdy rozmiar nieprawidłowości wykrytych przy ocenie projektu jest dużo szerszy niż ten zgłoszony w proteście. Tym samym należy rozważyć wprowadzenie zapisu, który przewidywałby takiego rodzaju interwencje organu rozpatrującego odwołanie. Uwaga ma na celu usunięcie wątpliwości interpretacyjnych oraz usprawnić procedurę odwoławczą poprzez dodanie organowi rozpatrującemu protest dodatkowego uprawnienia;	3) zapis proponowany w pierwszej części uwagi („z zastrzeżeniem...”) został wprowadzony. W pozostałym zakresie uwaga niezasadna – wszystkie instytucje zaangażowane w realizację programów operacyjnych podlegają określonej kontroli. Zadania powierzone są na podstawie stosownych umów/porozumień, których prawidłowa realizacja powinna być również sprawdzana. W ocenie MRR wspomniana „aktywna ingerencja” jest możliwa w ramach normalnych kompetencji instytucji zarządzającej i nadzoru nad realizacją całego programu i bardziej sprowadza się do sprawnego funkcjonowania całego systemu realizacji jako takiego, a nie do zakresu procedury odwoławczej wynikającego z ustawy.
	Uwaga ogólna	4) w treści wytycznych wielokrotnie pojawia się pojęcie: „pozytywnego rozpatrzenia protestu” . W związku z tym powstaje pytanie czy w ramach takiego pojęcia kryją się również sytuacje faktyczne kiedy zarzuty w proteście zostają uwzględnione częściowo. Wydaje się, że w takiej sytuacji wnoszący odwołanie powinien mieć możliwość wniesienia wniosku o ponowne	4) uwzględnienie zgłoszonej propozycji prowadziłyby w praktyce do „podziału” danego środka odwoławczego. Zdaniem MRR nie jest to uzasadnione i prowadziłyby do zwiększenia stopnia skomplikowania procedury i jej czasochłonności, ponadto jej

		rozpatrzenie sprawy właśnie w zakresie tej części nie uwzględnionych zarzutów. Ewentualna decyzja właściwego organu definitywnie kończyłaby postępowanie w ramach tych zarzutów. Byłoby to też zgodne z główną zasadą niniejszych wytycznych dwu instancyjnego charakteru rozpatrywania danej sprawy. Uzasadnienie: usunięcie nieprecyzyjnego zapisu oraz przyznanie Instytucji Wdrażającej dodatkowego uprawnienia;	wprowadzenie rodziłoby szereg dodatkowych pytań i wątpliwości odnośnie sposobu postępowania w praktyce z takim protestem/wnioskiem. Co do zasady w ocenie MRR do właściwych systemów realizacji i powinno należeć doprecyzowanie, jak należy w takiej sytuacji postąpić.
	podr.1.2 pkt 3	5) upoważnienia w strukturze wewnątrz podmiotu do wykonywania zadań związanych z postępowaniem odwoławczym jest zbędne. Komórka lub pracownicy właściwi do wykonywania zadań w tym przypadku w zakresie postępowania odwoławczego należą wyłącznie do zagadnień technicznych. Tym samym w tym zakresie wytyczne wkraczają w materię, która jest przedmiotem swobodnego uznania w ramach kierownictwa danego urzędu właściwego do rozpatrywania postępowania odwoławczego. Kluczową kwestią jest jedynie aby rozstrzygnięcia w postępowaniu odwoławczym rozpatrywały osoby upoważnione w ramach instytucji. Uzasadnienie: wykonawczy i bardzo praktyczny charakter wytycznych uniemożliwia wprowadzania do jej treści zbędnych treści;	5) uwaga uwzględniona poprzez usunięcie akapitu rozpoczynającego się od wyrazów: „ <i>Nie wyklucza to natomiast, aby w strukturze organizacyjnej ...</i> ”.
	podr.1.3 pkt 9	6) w tym punkcie w wytycznych wprowadzono zasadę zgodnie z którą należy zapewnić , aby w postępowaniu odwoławczym nie brały udział osoby „w jakikolwiek sposób związane z projektem”. Jednocześnie w ramach dalszej części przepisu wymieniono konkretne przeszkody. W związku z tym regulacja zawarta w lit. b powinna być rozszerzona o przypadek w którym konieczne jest wykluczenie tzn.: kontakty z beneficjentem w ramach prowadzonych prac przygotowawczych oraz uczestnictwo w monitoringu. Uzasadnienie: właściwe sprecyzowanie wszystkich okoliczności uniemożliwiających po stronie pracownika organu prowadzenie postępowania odwoławczego pozwoli uniknąć zarzutów dotyczących wiarygodności i rzetelności takiego	6) uwagę uwzględniono w ten sposób, że wprowadzono w tym zakresie otwarty katalog. O wyłączeniu i tak decydować będzie przełożony, który powinien mieć swobodę manewru w kontekście różnych pojawiających się okoliczności uzasadniających wyłączenie. Jednocześnie w kontekście zgłaszanych w tym zakresie okoliczności - nie wydaje się możliwe stworzenie zamkniętego katalogu na poziomie wytycznych – zawsze może pojawić się okoliczności, której nie wzięto

			postępowania;	wcześniej pod uwagę.
	podr.1.3 pkt 9 lit.a	7) w lit a przepis proponujemy zmodyfikować w następujący sposób: „który pozostaje z wnioskodawcą (podmiotem wnoszącym odwołanie), w takim stosunku ....”. Przyczyna wykluczająca zawarta w lit. a została błędnie sformułowana. Proponujemy urealnić zapis pochodzący z kodeksu postępowania administracyjnego do przedmiotowego postępowania odwoławczego, w którym nie mamy do czynienia z dwoma stronami i bezstronnym organem, a powstały spór ma charakter dwustronny tzn. organ-wnioskodawca. sformułowanie: „...pracownik pozostaje z jedną ze stron.” nie pasuje do przedmiotu regulacji. Trudno wyobrazić sobie sytuację aby wnioskodawca był osobą fizyczną i jednocześnie był pracownikiem organu rozpatrującego odwołanie.		7) uwaga uwzględniona, zapis zmodyfikowano w zaproponowany sposób.
	podr.1.6 lit.a	8) warunek w lit a należy usunąć. Sprecyzowanie w lit. a zasady zgodnie z którą wycofanie protestu jest możliwe do czasu upływu terminu na jego rozpatrzenie jest zbędne, a nawet w pewnych sytuacjach może mieć szkodliwy charakter. Można wyobrazić sobie sytuację faktyczną, zgodnie z którą mija termin na rozpatrzenie środka odwoławczego i beneficjent po upływie tego okresu w związku z tym, że w jego sprawie nie zostało wydane rozstrzygnięcie składa skargę do sądu. Ponieważ nie mógł wycofać protestu, może powstać sytuacja, iż w trakcie postępowania sądowego zapadnie w jego sprawie rozstrzygnięcie w organie odwoławczym. Biorąc pod uwagę skomplikowany charakter odwołania oraz projektowaną „możliwość odwołania się do sądów administracyjnych, takie sytuacje będą bardzo prawdopodobne i nie będą sprzyjać budowaniu zaufania do instytucji organizującej konkurs;		8) zapis ujęty w lit. a został wykreślony. Jednakże podkreślenia wymaga, że zgodnie z przepisami przejściowymi zawartymi w tzw. ustawie horyzontalnej, projektującej nowelizację m.in. ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, <u>zmiany procedury odwoławczej tam wprowadzane nie będą miały zastosowania do projektów konkursowych złożonych przed dniem wejścia w życie ww. nowelizacji. Ponadto, po jej wejściu w życie, i do projektów konkursowych składanych na nowych zasadach i podlegających „nowej” procedurze odwoławczej nie będą wydawane wytyczne.</u>

	Uwaga ogólna	9) w ramach opisywania w wytycznych elementów procedury odwoławczej została wdrożona zasada zgodnie z którą w razie uwzględnienia zarzutów w postępowaniu odwoławczym, wniosek zostanie przekazany do tego etapu postępowania w którym zostały popełnione konkretne uchybienia do ponownej oceny. Powinno to się jednocześnie wiązać z anulowaniem decyzji właściwego organu w sprawie wykluczenia z kolejnych etapów konkursowych lub w sprawie odmowy przyznania dofinansowania. Należy uwzględnić formalną poprawność dokumentacji postępowania odwoławczego;	9) uwaga nieuwzględniona z uwagi na jej niejasny charakter. O jakiej decyzji jest mowa? Wnioskodawca otrzymuje stosowną informację, na każdym etapie oceny jego wniosku, oraz w przedmiocie rozstrzygnięcia określonego środka odwoławczego. K.p.a nie ma tu zastosowania, „decyzje” w takim znaczeniu nie są wydawane, zatem nie jest jasne o jaką „formalną poprawność dokumentacji postępowania odwoławczego” tu chodzi.
	podr.2.2 pkt 7 w zw. z podr.3.2 pkt 7	10) powstaje pytanie jaki stoją intencje i racje autorów wytycznych, iż została wyrażona zasada, zgodnie z którą w przypadku powtórnej oceny dotyczącej etapu oceny formalnej jest związana wynikami rozpatrzenia protestu, natomiast w przypadku powtórnej oceny merytorycznej instytucja jej dokonująca jest jedynie zobowiązana do wzięcia pod uwagę treści rozstrzygnięcia instytucji rozpatrującej protest. Wprowadzenie takiego rozróżnienia ma wpływ na praktyczne aspekty procedury w związku z tym należy ustalić celowość takiego rozwiązania;	10) intencją i racją MRR jest to, że istniejąca procedura odwoławcza nie może naruszać kompetencji instytucji zarządzających wyrażonych w rozporządzeniu nr 1083/2006, zgodnie z którym to instytucja zarządzająca odpowiada za poprawność wyboru operacji do dofinansowania. Jednocześnie zapis, jako mający walor głównie „edukacyjny”, został zamieszczony w przypisie.
	podr.2.2 pkt 6 lit.b	11) należy wprowadzić możliwość wnoszenia kolejnego środka odwoławczego od wyniku danego etapu oceny projektu ponownie przeprowadzonej w związku z pozytywnie uwzględnionym protestem. Zasada zgodnie z którą wyniki danego etapu oceny projektu ponownie przeprowadzonej są wiążące i nie przysługują od nich dodatkowo żaden środek odwoławczy, powinna zostać jednak zmodyfikowana, tak aby w przypadku niekorzystnej ponownej oceny w konkursie wnioskodawca (potencjalny beneficjent) mógł jednak skorzystać z kolejnego środka odwoławczego. Jest to zgodne z zasadą dwuinstancyjności. W obecnym kształcie odwołującemu podmiotowi zabiera się prawo skorzystania z kolejnego środka odwoławczego uzasadniając to	11) Uwaga niemożliwa do przyjęcia. Abstrahując od tego, że konstytucyjny wymóg dwuinstancyjności dotyczy postępowania sądowego, a zatem nie jest właściwe posługiwanie się tutaj tym argumentem, po pierwsze: a) tworzenie dodatkowych środków odwoławczych na poziomie wytycznych wykraczałoby poza przepisy ustawowe, co jest niedopuszczalne; b) dwuinstancyjność jest i tak już

		tylko wydaniem pozytywnej decyzji o rozpatrzeniu protestu, która ma charakter słownej deklaracji, a całkowicie nie uwzględnia punktu widzenia podmiotu odwołującego się czyli faktycznego efektu (wyniku ponownej oceny projektu na zakwestionowanym etapie postępowania konkursowego);	zachowana nawet gdyby istniał tylko protest – w rzeczywistości pierwszą instancję stanowi już pierwotna ocena projektu. Zatem przy uwzględnieniu protestu i skierowaniu go do ponownej oceny tak naprawdę mamy już 3 instancje weryfikacyjne: pierwszą ocenę, rozstrzygnięcie w zakresie protestu i ponowną ocenę.
podr.2.2 pkt 7 w zw. z podr.3.2. pkt 7		12) akapit w którym wytyczne odnoszą się do rozporządzenia Rady (WE) jest zbędny. Uzasadnienie: wykonawczy i bardzo praktyczny charakter wytycznych uniemożliwia wprowadzania do jej treści zbędnych treści;	12) MRR nie postrzega tego jako zbędnej treści – jest to akapit doprecyzowujący, o charakterze informującym i edukacyjnym. Niemniej, przeniesiono go do przypisu.
podr.2.2 pkt 10 pkt1		13) należy usunąć punkt 1 w rozdziale 2. 2.10. Przyjęcie rozwiązania zgodnie z którym instytucja rozpatrująca protest wraz z informacją w przedmiocie jego rozstrzygnięcia przekazuje do instytucji właściwej do rozpatrzenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy kompletną dokumentację w sprawie nawet w sytuacji kiedy jeszcze nie wiadomo czy wnioskodawca zdecyduje się na skorzystanie z przysługującego mu kolejnego środka odwoławczego jest niecelowe i ma charakter biurokratyczny;	13) uwaga nieuwzględniona. Nie wszystkie IZ podzielają taki pogląd, jak ten prezentowany w uwadze. Celowe zatem jest utrzymanie alternatywnych rozwiązań.
podr.3.1.pkt 3		14) w ramach przepisu został wprowadzony błąd pojęciowy; powinno być: „.....wraz z podaniem przyczyn pozostawienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy bez rozpoznania....”;	14) uwaga zasadna – jest to oczywisty błąd redakcyjny, stosowna poprawka została wprowadzona.
podr.3.2.pkt 3		15) teść przepisu powinna być uzupełniona o zapis na końcu: „z zastrzeżeniem 3.1.2”. W treści wytycznych należy powiązać zasadę z wyjątkiem; w przeciwnym razie będzie mieli do czynienia z sprzecznością logiczną w ramach wytycznych;	15) uwaga nie jest zasadna. instytucja rozpatrująca wniosek jest zawsze związana <u>zakresem wniosku</u> , niezależnie od tego, czy wnioskodawca podniósł w nim nowe zarzuty, zgodnie z dopuszczalnym wyjątkiem (tzn. w przypadku nowych okoliczności, nieznanych wnioskodawcy na

				etapie składania protestu), czy też zakres wniosku jest dokładnie taki, jak protestu.
		podr.3.2.	16) należy uaktualnić numerację - w rozdziale po pkt 4 występuje od razu pkt 7.	16) numeracja została uaktualniona.
22.	Marszałek Województwa Łódzkiego	podr.1.3 pkt 8	<p>1) przedmiotowa zmiana polega na wykreśleniu dotychczasowego punktu „e” wskazującego, iż nie podlega rozpatrzeniu wniosek z innych przyczyn niedopuszczalny, w szczególności gdy wniesiony został od wyników ponownej oceny wniosku. Jednocześnie w opisie zmian projektu wskazano, iż intencją zmiany było domknięcie katalogu przyczyn skutkujących nierozpatrzeniem wniosku.</p> <p>Należy podkreślić, iż o ile intencja zmiany zasługuje na aprobatę, to wydaje się zasadnym pozostawienie w katalogu przyczyn punktu „e” w zmienionej formie. Zmiana polegałaby wówczas na wykreśleniu słów „jest z innych przyczyn niedopuszczalny, w szczególności”. Zgodnie z ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju od ponownej oceny nie przysługuje środek odwoławczy. W sytuacji ponownie złożonego środka odwoławczego, słuszne zatem jest odrzucanie wniosku z przyczyn formalnych, co skutkuje jego nierozpatrzeniem.</p> <p>Zasadnym dodatkowo wydaje się, aby odrzucenie z przyczyn formalnych należało tylko do kompetencji podmiotu rozpatrującego protest;</p>	<p>1) uwaga została uwzględniona. Odnośnie pierwszej części uwagi – dotychczasowy pkt e został zachowany z uwzględnieniem proponowanej modyfikacji (także z uwagi na zapewnienie spójności z zapisem podr. 2.2. pkt 6 lit. b).</p> <p>Odnośnie drugiej części uwagi – treść wytycznych została przeredagowana poprzez wskazanie wprost, że w przypadku wnoszenia protestu za pośrednictwem IOK, jeżeli ta stwierdzi istnienie okoliczności uzasadniających pozostawienie protestu bez rozpatrzenia, przekazuje informację w tym zakresie wraz z dokumentacją dot. protestu właściwej instytucji i dopiero ta ostatnia będzie mogła formalnie „odrzuć” protest.</p>
		podr.1.8	2) przedmiotowa zmiana nie poszerza katalogu kompetencji, które Instytucja Zarządzająca może powierzyć instytucji pośredniczącej. Katalog powierzanych zadań wskazany w art. 27 oraz art. 32 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju nie ma charakteru zamkniętego. Tym samym, należy podkreślić, iż proponowana zmiana nie wprowadza istotnych różnic w przedmiotowym zakresie;	2) należy się zgodzić z takim stanowiskiem; w kontekście art. 27 i 32 ustawy zapis ten rzeczywiście nie wnosi niczego nowego. Można natomiast przyjąć, że ma on walor informacyjno – edukacyjny i z tego względu zasługuje na jego pozostawienie.
		podr.1.8 pkt 2	3) przedmiotowa zmiana poprzez wprowadzenie fakultatywnej	3) zdaniem MRR dodanie dodatkowego

		<p>(poprzednio obligatoryjny obowiązek) możliwości ustalenia rezerwy finansowej wprowadza niejasność dotyczącą celowości ustanawiania rezerwy oraz jej istoty. Rezerwa finansowa określa wartość środków przeznaczonych na sfinansowanie projektów, które w związku z wszczętą procedurą odwoławczą pomyślnie przejdą kolejne etapy konkursu. Jest to zatem ograniczona ilościowo pula środków przeznaczonych do dofinansowania wybranych projektów. Jednocześnie należy nadmienić, iż ze swej istoty, pozytywnie rozpatrzony protest skutkujący wyborem projektu powinien doprowadzić do przyznania wsparcia na dany projekt. Niejasna jest zatem różnica pomiędzy sytuacjami ustanowienia rezerwy finansowej oraz sytuacją, w której Instytucja Zarządzająca rezygnuje z jej ustalenia. Brzmienie nowelizowanych wytycznych nie daje odpowiedzi na pytanie, czy Instytucja Zarządzająca może każdorazowo nie ustalać rezerwy, czy też przykładowo tylko w przypadkach jednoczesnego ustanowienia „rezerwowej listy projektów”.</p> <p>W związku z wprowadzoną zmianą, a także mając na względzie powyżej przedstawioną niejasność, postuluje się dodanie kolejnego punktu normującego tą tematykę;</p>	<p>doprecyzowania nie jest wskazane. Fakultatywność wiąże się z brakiem istnienia takiego obowiązku ustalonego np. na poziomie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Poszczególne instytucje zarządzające są autonomiczne i powinny mieć możliwość samodzielnego ustalenia, czy tworzenie przedmiotowej rezerwy, z punktu widzenia im właściwego systemu realizacji, jest konieczne, a jeśli tak, to na jakich warunkach powinno się to odbywać. Z uwagi na aspekt finansowy tego zagadnienia miejscem właściwym do jego doregulowania nie jest tak naprawdę procedura odwoławcza, lecz inne dokumenty, w tym szczególności dotyczące przepływów finansowych, składające się na system realizacji.</p>
	podr.2.1	<p>4) postuluje się o sprecyzowanie zakresu kompetencji instytucji rozpatrującej protest poprzez wskazanie, czy opinia tejże instytucji może być surowsza od opinii IOK. W takim przypadku protest w odniesieniu do projektów z listy rezerwowej skutkowałby jego usunięciem z przedmiotowego wykazu;</p>	<p>4) zdaniem MRR wobec ograniczonych regulacji ustawowych uwzględnienie tej propozycji spowodowałoby wykroczenie poza materię ustawową. Należy pamiętać o celu złożenia środka odwoławczego i w miarę możliwości stosować zasadę niepogarszania sytuacji wnioskodawcy.</p>
	podr.2.2 pkt 10	<p>5) ustęp 10 wskazuje na dwa tryby przekazywania informacji do podmiotu rozpatrującego wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. Należy podkreślić jednakże, iż o wyborze jednego z dwóch proponowanych rozwiązań nie zawsze będzie mogła decydować instytucja zarządzająca. W przypadku bowiem regionalnych programów operacyjnych, metodologię taką powinien wypracować</p>	<p>5) nie można się zgodzić z takim stanowiskiem. To nie wojewoda będzie rozpatrywać wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy, a proponowane rozwiązanie ma służyć jak najlepszej realizacji procedury odwoławczej, co</p>

			wojewoda.	przekładać się będzie na sprawną realizację programu operacyjnego, za co odpowiada właściwa instytucja zarządzająca, w tym zarząd województwa dla rpo.
23.	WUP w Szczecinie	Uwaga ogólna	1) zapisanie, czy możliwe jest oraz w jakim terminie złożenie tzw. protestu uzupełniającego. IZ PO KL dopuszcza taką możliwość np. po otrzymaniu przez wnioskodawcę kart oceny merytorycznej po wystosowaniu protestu. W opinii WUP złożenie protestu uzupełniającego nie powinno być dozwolone. Niezależnie od tego, jaka decyzja zostanie podjęta należałoby informację na ten temat zamieścić w Wytycznych tak aby wszyscy wnioskodawcy wiedzieli o przysługujących im prawach;	1) w kontekście przepisów ustawowych nie wydaje się możliwe złożenie „protestu uzupełniającego”. Jednocześnie wprowadzono zapis w podrozdziale 2.1 pkt 3 (analogicznie w podrozdziale 3.1 pkt 2) zgodnie, z którym możliwe jest dosyłanie dokumentów, na wniosek właściwej instytucji, z zastrzeżeniem „że nie może to rzutować na ustawowy termin na rozpatrzenie protestu (zapisy wytycznych idą więc bardziej w kierunku ew. uzupełnienia złożonego protestu, a nie składania, nowego protestu „uzupełniającego”).
		podr.1.2. pkt 1	2) w opinii WUP nie jest zasadne umożliwienie składania odwołań projektom z tzw. listy rezerwowej, gdyż projekty te zostały wyłonione do dofinansowania, lecz zabrakło dla nich środków. W związku z powyższym umożliwienie złożenia protestu w takiej sytuacji stoi w sprzeczności z art. 30 ust. 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. W PO Kapitał Ludzki nie pojawia się pojęcie listy rezerwowej – jest lista rankingowa na której znajdują się wszystkie wnioski podlegające ocenie merytorycznej. Czy w związku z tym zapisy o projektach z tzw. listy rezerwowej dotyczą PO KL?;	2) właśnie po to, aby uwzględnić specyfikę różnych programów (w tym PO KL) zapis dot. list rezerwowych jest „dwustopniowy”, tzn. po pierwsze, system realizacji musi przewidywać istnienie tzw. list rezerwowych (tzw. lista rankingowa nie powinna być utożsamiana z listą rezerwową), po drugie – dopuszczalność wnoszenia protestów przez wnioskodawców objętych taką listą może mieć miejsce po przyjęciu takiego rozwiązania przez właściwą instytucję zarządzającą, która jest najlepiej zorientowana, czy przyjęty system realizacji i specyfika programu umożliwi przyjęcie tego rozwiązania, bez znacznej komplikacji

				procesu realizacji całego programu.
		podr.1.3 pkt 9	3) należy doprecyzować rozdział 1.3 punkt 9 – wyłączenia – nie jest jasne, czy osoba, która oceniała (pozytywnie) dany wniosek formalnie może brać udział w procedurze odwoławczej od oceny merytorycznej. Czy wyłączenia dotyczą również kierowników komórek organizacyjnych, którzy najpierw zatwierdzali karty oceny formalnej a później akceptują (parafują) pismo rozstrzygające protest (stworzone na podstawie protokołu zespołu doradczego funkcjonującego na podstawie rozdziału 1.7);	3) w ocenie MRR zapis podr. 1.3. pkt 9 jest wystarczająco jasny w tym zakresie – wyraźnie zostało tam wskazane, że chodzi o udział w proces naboru i rozpatrywania wniosku o dofinansowanie projektu na którymkolwiek z etapów jego oceny (lit. b, wers 3.). Zapis odnosi się ogólnie do procesu oceny projektu, niezależnie od wyników oceny jako całości i jako zbiorowej ocen poszczególnych osób.
		podr.1.4	4) w Wytycznych, w rozdziale 1.4 zapisano, że nadanie pisma przez kuriera jest równoznaczne z jego wniesieniem. Natomiast w artykułe 165 Kodeksu postępowania cywilnego zapisano, iż „oddanie pisma procesowego w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego jest równoznaczne z wniesieniem go do sądu” a kurier nie jest operatorem publicznym. W związku z tym terminy nie powinny być liczone od dnia nadania pisma u kuriera lecz od dnia dostarczenia do IOK przez kuriera.	4) zrezygnowano z odwołania do kpc w miejsce odniesienia bardziej ogólnego do ogólnie stosowanych zasad. W pozostałym zakresie zapis pozostawiono bez zmian – brak racjonalnego argumentu za tym, dlaczego miałyby to być odmiennie traktowane, aniżeli nadanie pisma w placówce pocztowej.
24.	Marszałek Województwa Śląskiego	podr.1.4 lit.d	1) "jeżeli koniec terminu do wykonania czynności przypada na dzień uznany ustawowo za wolny od pracy....". Wydział EFS stoi na stanowisku, iż większość IP i IW nie pracuje w sobotę dlatego też uważamy, że wskazane byłoby nie powołać się na ustawę z dnia 18 stycznia 1951 roku, która soboty traktuje jako dni robocze. Skutkuje to znacznym skróceniem wszystkich terminów co może być poważnym utrudnieniem, a nawet brakiem możliwości ich dotrzymania;	1) nie można na poziomie wytycznych wyłączyć stosowania powszechnie obowiązujących przepisów ustawowych. Czy będą one przywołane w wytycznych czy nie, i tak będą miały zastosowanie w zakresie nimi objętym.
		podr.2.1 pkt 1 lit.d	2) "odpowiednio IOK lub instytucję właściwą do rozpatrzenia protestu zgodnie z art. 30 ust 2". Ustęp mówiący o instytucjach właściwych do rozpatrywania protestów to ustęp 3. powinno więc być art. 30 ust 3.	2) uwaga zasadna – jest to oczywista omyłka i stosowana zmiana została wprowadzona.

25.	Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego	podr.1.1 pkt 1 lit.b tiret ii	<p>1) Zamiast: „ii) termin wpłynięcia projektu (projekty są oceniane według kolejności zgłoszeń)”, powinno być: „ii) termin wpłynięcia wniosku o dofinansowanie projektu (projekty są oceniane według kolejności zgłoszeń)”.</p> <p>Uwaga ma na celu uporządkowanie nazewnictwa. Wnioskodawca składa wnioski o dofinansowanie projektu, a nie sam projekt. Ponadto w podrozdziale 1.3 ust. 4 - str. 7 mówiącym o procedurze odwoławczej przywołuje się wniosek o dofinansowanie projektu;</p>	1) uwaga została uwzględniona.
		podr.1.3 pkt 5 lit.a w zw. z podr.1.4. pkt I lit. e	<p>2) zapis mówiący, iż „14-dniowy termin na wniesienie protestu należy uznać za zachowany, jeżeli przed jego upływem protest przekazany do instytucji właściwej do jego rozpatrzenia” jest niespójny z zapisem: „nadanie pisma w placówce pocztowej (analogicznie przez kuriera) jest równoznaczne z jego wniesieniem”.</p> <p>Niespójność pomiędzy zapisem podrozdziału 1.3 ust 5, lit a, z którego wynika, że 14-dniowy termin na <u>wniesienie</u> protestu należy uznać za zachowany, jeżeli przed jego upływem protest wpłyne do podmiotu za pośrednictwem którego ma on być przekazany do instytucji właściwej do jego rozpatrzenia, a zapisem podrozdziału 1.4 lit e w brzmieniu: „nadanie pisma w placówce pocztowej (analogicznie przez kuriera) jest równoznaczne z jego <u>wniesieniem</u>”;</p>	2) zdaniem MRR te zapisy wzajemnie się uzupełniają nie ma między nimi niespójności. W praktyce oznacza to tyle, że jeżeli wnioskodawca zdecyduje się na wniesienie protestu za pośrednictwem i dodatkowo poprzez nadanie na pocztę, termin jest zachowany, jeżeli data stempla pocztowego wykaże, że powyższe zostało uczynione w terminie 14 od dnia otrzymania informacji określonej w art. 30 ustawy. Niemniej zapis doprecyzowano poprzez dodanie w odpowiednich miejscach „z uwzględnieniem podrozdziału 1.4. lit. e”.
		podr.2.1 pkt 1 lit.d	<p>3) zamiast: „d) wskazanie instytucji właściwej do rozpatrzenia protestu zgodnie z art. 30 ust. 2 ustawy (...)”, powinno być: „d) wskazanie instytucji właściwej do rozpatrzenia protestu zgodnie z art. 30 ust. 3 ustawy (...)”.</p> <p>W art. 30 ust. 2 ustawy jest mowa o terminie na wniesienie</p>	3) uwaga zasadna – jest to oczywista omyłka i treść została w tym zakresie zmieniona poprzez przywołanie właściwego przepisu.

			protestu, a nie o instytucji właściwej. Odwołanie do właściwej instytucji wskazano w art. 30 ust. 3.	
		podr.2.1 pkt 3 lit.c	4) w art. 30 ust. 2 ustawy jest mowa o terminie na wniesienie protestu, a nie o instytucji właściwej. Odwołanie do właściwej instytucji wskazano w art. 30 ust. 3. Beneficjent składając protest nie powinien być obciążony obowiązkiem dostarczenia np. kopii wniosku, który w oryginale znajduje się w IOK. Instytucje zaangażowane w obsługę wniosku i rozpatrzenie protestu powinny tego typu dokumentację przekazywać pomiędzy sobą;	4) odnośnie pierwszej części uwagi – j.w. W pozostałym zakresie – uwagę uwzględniono poprzez wprowadzenie wymogu wyczerpującego uzasadnienia protestu z możliwością dosyłania innych dokumentów na wniosek właściwej instytucji.
		podr.2.1 pkt 4 lit.b	5) zamiast: „b) odpowiednio IOK lub instytucję właściwą do rozpatrzenia protestu zgodnie z art. 30 ust. 2 ustawy.”, powinno być: „b) odpowiednio IOK lub instytucję właściwą do rozpatrzenia protestu zgodnie z art. 30 ust. 3 ustawy.” W art. 30 ust. 2 ustawy jest mowa o terminie na wniesienie protestu, a nie o instytucji właściwej. Odwołanie do właściwej instytucji wskazano w art. 30 ust. 3;	5) uwaga została uwzględniona.
		podr.2.1 pkt 4	6) w sytuacji, gdy protest zostanie złożony przez podmiot nieuprawniony - podrozdział 1.3. ust. 8 lit c (np. przez firmę, której zlecono odpłatne przygotowanie wniosku), czy dopuszczalne jest złożenie tego samego protestu przez uprawnionego wnioskodawcę, z zachowaniem wyznaczonego terminu? Obecny zapis o takiej możliwości nie mówi, co w konsekwencji może być potencjalnie krzywdzące dla wnioskodawcy.	6) wprowadzono pewne zmiany doprecyzowujące (por. zmienione zapisy podrozdziału 1.3. pkt 8), przy pozostawieniu jednak decydującego głosu poszczególnym IZ.
26.	WUP we Wrocławiu	podr.1.1 pkt 1 lit.b	Doprecyzowania wymaga niejasny zapis w podrozdziale 1.1. ust. 1 pkt. b). Zgodnie z zapisem wytycznych, podczas rozpatrywania protestu należy brać pod uwagę m.in. „okoliczność, że w przypadku ograniczenia (po uzyskaniu akceptacji komitetu monitorującego) zakresu oceny wniosków, podstawowymi	Uwaga nieaktualna – przedmiotowy zapis został usunięty. Istnieje możliwość ewentualnego doprecyzowania tych kwestii na poziomie właściwych systemów realizacji (zgodnie z rozdziałem 1, pkt 5

			<p>kryteriami decydującymi o przyznaniu dofinansowania mogą być:</p> <p>i) spełnienie przez dany projekt kryteriów formalnych wymaganych w ramach konkursu (ocena formalna),</p> <p>ii) termin wpłynięcia projektu (projekty są oceniane według kolejności zgłoszeń),</p> <p>- co z kolei w praktyce ogranicza etapy oceny projektu, od wyników której może być złożony protest, a następnie wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy,”</p> <p>W szczególności, proszę o wyjaśnienie (doprecyzowanie), co rozumiane jest przez <u>ograniczenie etapów oceny projektów</u>, od wyników której może być złożony protest.</p>	akapit ostatni).
27.	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej	podr.1.3 pkt 5 lit.b w zw. z podr.1.4.	<p>1) podrozdział 1.3 „Forma czynności dokonywanych w ramach procedury odwoławczej, tryb wnoszenia protestu i wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy oraz warunki w zakresie wyłączeń”, punkt 5 b): <i>bieg 1-miesięcznego terminu na rozpatrzenie protestu przez instytucję właściwą do jego rozpatrzenia zgodnie z art. 30 ustawy rozpoczyna się z dniem otrzymania protestu przez tę instytucję.</i></p> <p>Podrozdział 1.4 „Sposób obliczania terminów czynności dokonywanych w ramach procedury odwoławczej”:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>jeżeli początkiem terminu oznaczonego w dniach jest pewne zdarzenie, nie uwzględnia się przy obliczaniu terminu dnia, w którym to zdarzenie nastąpiło,</i> - <i>nadanie pisma w placówce pocztowej (analogicznie – przez kuriera) jest równoznaczne z jego wniesieniem.</i> <p>Rozbieżność powyższych zapisów nasuwa wątpliwość czy termin, jaki ma IOK na rozpatrzenie protestu rozpoczyna się z dniem wpływu protestu do instytucji, czy też z dniem następnym? Wpłynięcie protestu do instytucji potwierdza pieczęć kancelaryjna i od tej daty sprawdzane jest zachowanie przez beneficjenta terminu 14 dni. Zwracam się z uprzejmą prośbą o wyjaśnienie, czy w przypadku niezachowania 14-dniowego terminu każdorazowo należy zwrócić się do wnioskodawcy z prośbą o potwierdzenie nadania pisma w placówce pocztowej lub przez kuriera?</p>	1) termin na złożenie protestu powinien być liczony od dnia otrzymania informacji, o której mowa w art. 30 ustawy do dnia nadania protestu w placówce pocztowej (bądź przez kuriera), bądź osobiście w urzędzie właściwej instytucji. W przypadku złożenia osobiście spraw jest prosta – termin złożenia w połączeniu z potwierdzeniem doręczenia wcześniej informacji pozwala na ustalenie, czy 14 –dniowy termin na wniesienie protestu został zachowany i jednocześnie dzień złożenia w instytucji stanowi początek terminu na rozpatrzenie protestu. Natomiast w przypadku doręczenia przez pocztę lub kuriera – do urzędu wpływa przesyłka wraz kopertą, na której znajduje się stempel pocztowy (odpowiednio dowód nadania przez kuriera), zatem także i w tym przypadku

		<p>Jednocześnie pragnę zauważyć, iż ww. sytuacja pociągnie za sobą szereg czynności niedoprecyzowanych w ww. wytycznych i innych procedurach. Czy też sytuacja ta jest jedynie sytuacją rezerwową w przypadku niemożności określenia terminu wpływu lub wysłania protestu?;</p>	<p>możliwe jest bieżące ustalenie, czy ww. 14-dniowy termin został zachowany. Natomiast jeśli np. stempel pocztowy nosi datę 5 lipca, a do urzędu protest wpłynął 10 lipca, to termin na rozpatrzenie protestu płynie od 10 lipca, zgodnie z art. 30 ust. 5 ustawy.</p> <p>Jednocześnie jednak w odpowiednich miejscach dodano „z uwzględnieniem podrozdziału 1.4 lit. e”.</p>
	podr.1.3 pkt 8	<p>2) zgodnie z podrozdziałem 1.3 ust. 8 środek odwoławczy nie podlega rozpatrzeniu w przypadku wniesienia do niewłaściwej instytucji. Należy jednak zauważyć, że nie określono obowiązków instytucji, która nie jest właściwa do rozpatrywania wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (podrozdział 3.1 ust. 3), np. IOK - w przypadku wpłynięcia do niej ww. wniosku. Należałoby zatem doprecyzować, czy oprócz poinformowania wnioskodawcy o pozostawieniu wniosku bez rozpatrzenia, instytucja taka ma obowiązek poinformowania o ww. wniosku również instytucję właściwą do rozpatrzenia wniosku zgodnie z art. 30 ust. 4? Czy też skierowanie wniosku do niewłaściwej instytucji kończy procedurę odwoławczą oraz czy w takiej sytuacji wnioskodawca może nadal złożyć wniosek do właściwej instytucji, o ile zdąży tego dokonać w wymaganym terminie?</p> <p>W związku z powyższym pragnę zasugerować dodanie zapisu: „W przypadku, jeżeli zachodzi sytuacja określona w podrozdziale 1.3 ust. 8 lit. a, instytucja do której wpłynął dany środek odwoławczy informuje o pozostawieniu go bez rozpatrzenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wnioskodawcę, - IOK, oraz - Instytucję właściwą, określoną w art. 30 ust. 4 ustawy. <p>W takim przypadku wnioskodawcy przysługuje możliwość złożenia ponownie środka odwoławczego do właściwej instytucji o ile będzie zachowany termin określony w art. 30 ust. 4” lub</p>	<p>2) uwaga nieuwzględniona. Postulowania treść już jest w wytycznych – por. podr. 2.1 pkt 4 i podr. 3.1 pkt 3.</p>

			ewentualnie: „ <i>W takim przypadku wnioskodawcy nie przysługuje dodatkowo żaden środek odwoławczy określony w art. 30 ustawy.</i> ”;	
		podr.2.1 pkt 1 lit.b i lit.d	3) podrozdział 2.1 ust. 1 lit. d – należałoby rozważyć, czy przywołany art. 30 ust. 2 jest właściwy. Ww. art. mówi jedynie o możliwości wniesienia przez wnioskodawcę protestu. Pragnę zatem zasugerować powołanie się na art. 30 ust. 3.	3) uwaga zasadna. zmiana została wprowadzona.
28.	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	Uwaga ogólna	1) w przedłożonym do zaopiniowania projekcie <i>Wytycznych</i> różnie określa się zakres dokumentacji przekazywanej przez Instytucję Organizującą Konkurs (IOK) do instytucji właściwej do rozpatrzenia protestu (o ile nie jest to jedna i ta sama instytucja) i przekazywanej przez instytucję rozpatrującą protest do instytucji właściwej do rozpatrzenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. W przypadku protestu zostały użyte określenia „cała niezbędna dokumentacja” oraz „dokumenty, które mogą być pomocne w wydaniu rozstrzygnięcia”, a w przypadku wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy posłużono się określeniem „kompletna dokumentacja w sprawie”. W świetle proponowanych w projekcie zapisów możliwa jest zatem sytuacja, w której dokumentacja przekazana przez IOK do instytucji właściwej do rozpatrzenia protestu, a następnie do instytucji właściwej do rozpatrzenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy nie będzie kompletną dokumentacją w sprawie. MSWA proponuje ujednoczenie i uszczegółowienie zapisów dotyczących terminologii i zakresu dokumentacji przekazywanej w przypadku wniesienia protestu oraz wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy;	1) pewne zmiany doprecyzowujące zostały wprowadzone, niemniej zmiany wprowadzone idą bardziej w kierunku uogólnienia zapisów w tym zakresie, aniżeli uszczegółowienia. To ostatnie w kontekście specyfiki poszczególnych programów operacyjnych nie wydaje się celowe.
		Uwaga ogólna	2) w projekcie <i>Wytycznych</i> nie została określona procedura zwrotu dokumentacji przez instytucję właściwą do rozpatrzenia protestu oraz instytucję właściwą do rozpatrzenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy do IOK. Wydaje się zasadnym, aby oryginalna dokumentacja sprawy (w tym wniosek o dofinansowanie projektu wraz z załącznikami, karta oceny	2) uwaga nieuwzględniona - dyskusyjne jest, czy wytyczne w zakresie procedury odwoławczej są właściwym miejscem do tak szczegółowego regulowania tej kwestii. Wydaje się, iż poszczególne instytucje zarządzające powinny ustalać tego typu

		formalnej, karty oceny merytorycznej, korespondencja z wnioskodawcą, itd.) była archiwizowana przez IOK. Oryginalna dokumentacja sprawy powinna być przekazywana do instytucji właściwej do rozpatrzenia protestu oraz instytucji właściwej do rozpatrzenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy jedynie na czas określony, niezbędny do rozpatrzenia protestu lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. MSWiA proponuje wprowadzenie do projektu <i>Wytycznych</i> zapisu stanowiącego, że dokumentacja sprawy powraca do IOK po rozpatrzeniu protestu lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy i określenie procedury zwrotu dokumentacji;	zagadnienia na potrzeby realizacji zarządzanego przez siebie programu.
	podr.1.2 pkt 1 akapit 2b	3) ostatnie zdanie sformułowane jest w sposób niejasny i może budzić wątpliwości interpretacyjne w sytuacji dopuszczenia przez <i>Wytyczne</i> wprost możliwości składania protestu w stosunku do projektów, które znalazły się na liście rezerwowej;	3) w podrozdziale 2.1 pkt 1 lit. a doprecyzowano zapis dodając sformułowanie „o ile dany program operacyjny przewiduje istnienie takiej listy i w przypadku uwzględnienia możliwości wniesienia w takim przypadku protestu.....”
	podr.1.2 pkt 2	4) mowa jest o tym, iż wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy może być wniesiony przez wnioskodawcę, którego protest został rozpatrzony negatywnie. Nie jest możliwe wniesienie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, jeżeli protest został rozpatrzony pozytywnie. W tym miejscu pojawia się wątpliwość, co się będzie działo, jeżeli protest będzie zawierał kilka zarzutów, a rozpatrując protest okaże się, że część z nich należy rozpatrzyć pozytywnie, a część negatywnie. Wątpliwość ta jest uzasadniona z uwagi na fakt, iż <u>podrozdział 2.2, punkt 4 (str. 14)</u> przewiduje, że protest można rozstrzygnąć albo tylko negatywnie, albo pozytywnie, nie dopuszczając w ten sposób częściowego uwzględnienia protestu. Na gruncie obecnego brzmienia projektu wytycznych zasadnym wydaje się postawienie pytania czy będzie możliwe rozstrzygnięcie protestu w części pozytywnie, a w części negatywnie? Jeżeli tak, to czy można przyjąć, że wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy wobec protestu częściowo	4) kwestie te powinny być uszczegółowione na poziomie systemów realizacji. Jednocześnie należy zauważyć, że w świetle przepisów ustawowych nie wydaje się możliwe przyjęcie takiego trybu postępowania (tzn. złożenie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy tylko w zakresie części protestu, która została rozpatrzona negatywnie). Ustawa wprost wskazuje, że wniosek przysługuje tylko od protestu rozpatrzonego negatywnie.

			uwzględnionego będzie można wnieść w zakresie, w jakim rozstrzygnięcie protestu było negatywne?;	
		podr.1.3 pkt 9 lit.b	5) zawiera on wyliczenie pracowników, którzy nie powinni brać udziału w procedurze odwoławczej w celu zapewnienia bezstronności postępowania odwoławczego. W przypadku wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy zostały wyłączone osoby, które brały udział w wydaniu rozstrzygnięcia w przedmiocie protestu, natomiast nie ma tutaj wyłączenia osób, które były zaangażowane w procesie naboru i rozpatrywania wniosku o dofinansowanie. W sytuacji dopuszczenia przedstawicieli IP do oceny wniosków teoretycznie możliwe jest, że wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy po negatywnym rozpatrzeniu protestu przez IW będzie rozpatrywał IP, a więc możliwe, że trafi do jego pracowników biorących udział w pracy komisji oceniającej na etapie naboru i oceny wniosków;	5) uwaga uwzględniona - zapis wytycznych został doprecyzowany poprzez wskazanie, że analogiczne wyłączenie, jak w przypadku protestu zachodzi również w odniesieniu do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.
		podr.1.4	6) w podrozdziale 1.4, dotyczącym sposobu obliczania terminów czynności dokonywanych w ramach procedury odwoławczej dokonano transpozycji odpowiednich przepisów kodeksu cywilnego i kodeksu postępowania cywilnego. <u>W podpunkcie b (str. 9)</u> uwzględniono art. 112 kc, jednak brzmienie jednostki redakcyjnej w <i>Wytycznych</i> nie pokrywa się z ustawową „wersją” przepisu, gdyż pominięto m.in. słowa: „tygodniach”, „miesiącach”, „tego”. Szczególnie zwrot pod koniec zdania „(...) w ostatnim dniu miesiąca” nie zawiera słowa „tego”, może budzić wątpliwości interpretacyjne. W związku z powyższym MSWiA sugeruje ponowną analizę brzmienia tego podpunktu;	6) uogólniono zapis poprzez odesłanie do ogólnie stosowanych zasad w miejsce odesłania do kpc.
		podr.2.1	7) można tam przeczytać, że: „Do wniosku należy dołączyć dokumenty związane ze sprawą bezpośrednio (kopia wniosku o dofinansowanie projektu...)”. W systemie rozpatrywania protestów przyjętym w regulaminie konkursu dla XI priorytetu POIiŚ nie uwzględniono wymogu załączania wniosku o dofinansowanie do protestu, gdyż Władza Wdrażająca Programy	7) uwagę uwzględniono w ten sposób, że wprowadzono ogólny zapis w podr. 2.1 i 3.1. o możliwości dostarczania dodatkowych dokumentów na wniosek właściwej instytucji.

			Europejskie oraz Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego posiadają oryginał i kopie wniosku. Tak więc, zasadnym wydaje się, aby decyzja jakie dokumenty należy załączyć do protestu należała do właściwej IP i IPII;	
		podr.2.2 pkt 10	8) MSWiA proponuje rezygnację z zapisu uprawniającego właściwą instytucję zarządzającą do nakładania na instytucję rozpatrującą protest obowiązku przekazywania dokumentacji sprawy przed wniesieniem wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Właściwym wydaje się przekazywanie oryginalnej dokumentacji sprawy jedynie wówczas, gdy jest to niezbędne w związku z wniesieniem wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Rozwiązaniem pośrednim mogłoby być wprowadzenie zapisu stanowiącego, że instytucja rozpatrująca protest przekazuje kopię dokumentacji sprawy niezwłocznie po rozstrzygnięciu protestu, natomiast oryginalną dokumentację dopiero po wniesieniu wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy i pisemnym wystąpieniu instytucji właściwej do rozpatrzenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy o przekazanie dokumentacji.	8) uwagi nieuwzględnione. Wobec odmiennych postulatów poszczególnych IZ zasadne jest pozostawienie w tym zakresie decyzji tym instytucjom.
29.	Wojewoda Łódzki	podr.1.2 pkt 1	1) w „Wytycznych” należałoby jednoznacznie opowiedzieć się za możliwością składania środków odwoławczych również przez tych wnioskodawców, których projekty znalazły się na tzw. liście rezerwowej, o ile nie zapewnia ona realnej perspektywy uzyskania dofinansowania. Za wyłoniony do dofinansowania winno się bowiem uznać tylko taki projekt, który w nieodległej, dającej się przewidzieć przyszłości, może uzyskać wnioskowane wsparcie. Jeżeli więc lista rezerwowa takiej możliwości nie zapewnia, nie sposób uznać, że wniosek, który się na niej znalazł, faktycznie wyłoniono do dofinansowania. W takiej sytuacji dokonana ocena projektu – taka a nie inna – pozbawia bezpośrednio danego wnioskodawcę określonych środków pieniężnych i dlatego też powinna móc być zawsze przedmiotem złożenia środka odwoławczego;	1) uwaga nieuwzględniona - taki zapis nie uwzględnia specyfiki realizacji poszczególnych programów operacyjnych i dlatego został zmieniony.

	<p>podr.1.3 pkt 8 w zw. z podr.2.1.pkt 4 i podr.3.1. pkt 3</p>	<p>2) należałoby dokonać rozróżnienia na sytuację, w której środek odwoławczy nie podlega rozpatrzeniu (tj. gdy został wniesiony do niewłaściwej instytucji) oraz te sytuacje, w których podlega rozpatrzeniu, ale zostaje odrzucony z powodów formalnych (tj.: 1) został wniesiony po upływie terminu określonego w art. 30 ust. 2 lub 4; 2) został wniesiony przez nieuprawniony podmiot, tzn. nie będący wnioskodawcą, którego wniosek o dofinansowanie projektu podlegała ocenie, i którego wniesiony środek odwoławczy dotyczy; 3) nie został oparty, w myśl art. 5 pkt 10 ustawy, o kryteria wyboru projektów określone zgodnie z art. 29 ust. 2 pkt 6 ustawy). Z powyższym wiąże się bezpośrednio treść pkt 2.1.4. oraz 3.1.3. „Wytycznych”, które z zaistnieniem sytuacji uzasadniającej pozostawienie środka odwoławczego bez rozpatrzenia łączą brak możliwości złożenia dodatkowego protestu, a także wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Tymczasem nie wydaje się uprawnione, aby – przykładowo – nie rozpoznanie protestu ze względu na brak właściwości, mogło rodzić aż tak poważne skutki prawne. Skutki prawne powinny wynikać jedynie z rozpatrzenia protestu, czy to od strony formalnej (odrzucenie), czy to merytorycznej (oddalenie, uwzględnienie). W przypadku zaś złożenia odwołania do niewłaściwej instytucji, a co za tym idzie – braku możliwości jego rozpatrzenia przez tę instytucję, nie można zabronić wnioskodawcy naprawienia swojego błędu, o ile oczywiście uczyni to w terminie. Działanie takie byłoby nieracjonalne i w sposób całkowicie nieuzasadniony ograniczałoby ustawowe uprawnienia wnioskodawców;</p>	<p>2) zapis w pewien sposób doprecyzowano, tzn. wprowadzono rozróżnienie na okoliczności, które mogą powodować, że przy umożliwieniu tego na poziomie systemu realizacji, możliwe będzie ponowne wniesienie prawidłowego środka odwoławczego, oraz na takie okoliczności, które powodować będą definitywne odrzucenie protestu.</p>
	<p>Podr.1.3 pkt 9</p>	<p>3) w przypadku regionalnych programów operacyjnych, w sytuacji gdy projektodawcą byłaby jednostka organizacyjna podporządkowana lub nadzorowana przez wojewodę bądź też działająca pod jego zwierzchnictwem (wojewódzka administracja zespolona), sugeruje się rozszerzenie zapisów pkt 1.3.9 poprzez wyłączenie właściwego miejscowo wojewody z rozpatrywania protestu. Proponuje się, by pierwszy środek odwoławczy polegał</p>	<p>3) uwaga niemożliwa do uwzględnienia z uwagi na brzmienie ustawowe. Ustawa nie wprowadza wyjątków w tym zakresie, w ramach rpo <u>zawsze właściwy do rozpatrzenia protestu jest właściwy wojewoda</u>. Zmiana przepisów ustawowych możliwa jest jedynie na podstawie</p>

			<p>na zwróceniu się do Zarządu Województwa z wnioskiem o dokonanie ponownej weryfikacji projektu, w dalszej zaś kolejności przysługiwałby wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, kierowany do ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego;</p>	<p>przepisów zmieniających tej samej rangi.</p>
	<p>podr.2.2. pkt 2</p>		<p>4) nie wydaje się potrzebne wprowadzanie odrębnych terminów na ewentualną ponowną weryfikację wniosku (7 dni) oraz na przekazanie protestu wraz z dokumentacją (niezwłocznie, lecz w terminie nie dłuższym niż 5 dni). Ponadto, poważne wątpliwości budzi użycie określenia „niezwłocznie, lecz w terminie nie dłuższym niż 5 dni” z racji swojej wewnętrznej sprzeczności. „Niewzłocznie” oznacza bowiem dokonanie czynności „bez nieuzasadnionej zwłoki” (tak SN w postanowieniu z dnia 6 stycznia 2006 r., sygn. III SPP 156/05), natychmiast kiedy będzie to realnie możliwe do wykonania; o zakresie tego pojęcia „powinny decydować każdorazowo okoliczności konkretnego przypadku” (tak SN w wyroku z dnia 23 marca 2001 r., sygn. V CKN 769/00). Jeżeli zatem zamiarem jest określenie odgórnie przedziału czasowego, bez względu na konkretne okoliczności faktyczne, należy ustanowić ten przedział, jednak bez jednoczesnego przywoływania słowa „niezwłocznie”, którego sens jest odmienny. W omawianym zaś przypadku termin 5 dni wydaje się wystarczający zarówno na dokonanie ponownej weryfikacji, jak i przekazanie dokumentacji, gdyby ponowną weryfikację uznano za niecelową. Proponowane ujednoczenie przyczyni się niewątpliwie do większej spójności i przejrzystości projektowanego systemu;</p>	<p>4) nie przedstawiono argumentacji, która przemawiałaby za nie wprowadzaniem przedmiotowych terminów. Terminy te wydają się konieczne, jeżeli przeprowadzona ponowna weryfikacja ma mieć w ogóle jakiś sens.</p> <p>W pozostałym zakresie – sformułowanie „niezwłocznie, jednak nie później niż ....” jest powszechnie stosowane, także w przepisach rangi ustawowej, przykładowo, zgodnie z art. 781¹ k.p.c. <i>„Wniosek o nadanie klauzuli wykonalności sąd rozpoznaje niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 3 dni od dnia jego złożenia.”</i> Podobnie w § 97 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 października 2005 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych (...), Dz. U. Nr 209, poz. 1744: <i>„Raport bieżący przekazuje się, z zastrzeżeniem ust. 2-5, niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 24 godzin od zaistnienia zdarzenia lub powzięcia o nim informacji przez emitenta.”</i>, a także w art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439, z późn. zm.), zgodnie z którym: <i>„Urzędy statystyczne wydają wpisanym do rejestru podmiotów osobom prawnym (...) niezwłocznie, nie później niż w ciągu 7 dni</i></p>

			<i>od daty otrzymania wniosku.</i> ”. Zatem zgłoszona uwaga nie jest zasadna.
	podr.2.2 pkt 10	5) wątpliwości budzi propozycja, aby instytucja rozpatrująca protest przekazywała instytucji rozpatrującej wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy pełną dokumentację od razu po rozparzeniu protestu, ale jeszcze przed wniesieniem stosownego wniosku. Po pierwsze, z formalnego punktu widzenia instytucja rozpatrująca wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy nie jest właściwa do dysponowania dokumentacją w sytuacji, gdy nie złożono wniosku. Po drugie, z praktycznego punktu widzenia niecelowe jest samo przenoszenie dokumentów z jednego miejsca w drugie w sytuacji, gdy wniosek nie może być złożony, a co za tym idzie – wszelkie działania z nim związane byłyby od samego początku bezprzedmiotowe;	5) przedstawiono dwa alternatywne warianty po to, aby w zależności od systemu realizacji i specyfiki programu operacyjnego mogłoby być przyjęto to, które jest najbardziej wskazane.
	podr.3.2	6) w zakresie przewidzianego w „Wytycznych” sposobu procesowania nad wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy należałoby odwołać się w pierwszej kolejności do art. 30 ust. 6 ustawy, który stanowi, że „rozstrzygnięcie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy kończy procedurę wyboru projektu”. W tym kontekście kluczowe znaczenie ma ustalenie, co oznacza pojęcie zakończenia procedury wyboru projektu. Nie wydaje się budzić wątpliwości, że zakończyć procedurę można w sposób dwojaki: poprzez ostateczne przyznanie bądź odmowę przyznania dofinansowania. Dopóki bowiem taka ostateczna decyzja nie zostanie wydana, należy uznać, iż procedura wyboru projektu nadal się toczy. W związku z powyższym sytuacja, w której „Wytyczne” przewidują, że po wydaniu przez właściwą instytucję pozytywnego rozstrzygnięcia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, następuje ciąg dalszy procedury w postaci ponownej oceny projektu, a w dodatku ta ponowna ocena może być sprzeczna z treścią rozstrzygnięcia wniosku, budzi uzasadnione wątpliwości w kwestii zgodności z przytoczonym na wstępie brzmieniem art. 30 ust. 6 ustawy.	6) podnoszona sprzeczność jest pozorna. Powtórzonej oceny nie należy rozpatrywać w kategoriach „toczenia” się procedury wyboru, lecz weryfikacji tej procedury. Tak czy owak ona się kończy – albo podpisaniem umowy w wyniku pozytywnej weryfikacji, albo brakiem dofinansowania, w wyniku negatywnej weryfikacji.

30.	Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego	podr.1.2	1) niezbędne jest jednoznaczne stanowisko IZ, czy wnioskodawcy projektów, który znalazł się na liście rezerwowej, mają prawo do wnoszenia protestów. Zgodnie z interpretacją zapisaną w punkcie 1.2, co do zasady projekty, które w wyniku oceny znalazły się na liście rezerwowej uważane są za projekty, które uzyskały dofinansowanie, a więc wnioskodawcom nie przysługuje prawo do wnoszenia protestów. Jednak ostateczne stanowisko w sprawie <u>może zająć</u> odpowiednia IZ na poziomie Programu operacyjnego;	1) dokładnie tak jest zapisane w wytycznych. Przedmiotowa kwestia powinna być przesądzona na poziomie właściwej instytucji zarządzającej.
		podr.1.3 pkt 8 lit.b	2) po słowach „w art. 30 ust. 2 lub 4” należy dodać słowo „ustawy”. Dotychczasowy zapis nie określa do jakiego dokumentu umieszczono odniesienie w tym podpunkcie;	2) wyraz „ustawy” został dodany, aczkolwiek w kontekście całego brzmienia i podstawy prawnej procedury odwoławczej konkluzja w tym zakresie wydaje się być wystarczająco jasna i czywista.
		podr.2.1 pkt 3	3) w systemie rozpatrywania protestów przyjętym w regulaminie konkursu dla XI priorytetu POIiŚ nie zapisano wymogu załączania wniosku o dofinansowanie do protestu, gdyż Władza Wdrażająca Programy Europejskie oraz Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego posiadają oryginał i kopie wniosku. Tak więc, zasadnym wydaje się, aby decyzja, jakie dokumenty należy załączyć do protestu, należała do właściwej IP i IP II.	3) uwaga uwzględniona - zapis wytycznych został zmodyfikowany tak, aby w sposób jasny z niego wynikało, że kwestie te określone będą na poziomie systemu realizacji danego programu operacyjnego.
31.	Ministerstwo Infrastruktury	podr.1.1. pkt 1 lit.c	1) zapis nie jest spójny z zapisami rozdz. 1.3, ust. 8, który zawiera zamknięty katalog okoliczności powodujących, że protest będzie pozostawiony bez rozpatrzenia. Należy doprecyzować, czy brak „uzasadnionego stanowiska” może stanowić podstawę do pozostawienia protestu bez rozpatrzenia, w przypadku, gdy zawierać będzie jedynie prośbę o ponowną weryfikację (wnioskodawcy korzystając z przysługującego im prawa do wniesienia protestu mogą nie przedstawiać uzasadnień). Czy w powyższej sytuacji protest powinien zostać pozostawiony bez rozpatrzenia/ rozpatrzony negatywnie? (w tym przypadku IP II będzie musiała zaangażować pracowników, środki i przeprowadzić standardową ocenę, pomimo, że wnioskodawca nie przedstawi	1) pozostawienie protestu bez rozpatrzenia w sytuacji braku uzasadnienia nie jest w ocenie MRR wystarczającą przesłanką braku jego rozpatrzenia – byłoby to sprzeczne z ustawą. Jednocześnie treść wytycznych została przeformułowana tak, aby zapewnić większą spójność z ustawą.

			nowych okoliczności, wpływających na wynik oceny);	
		podr.1.2. pkt 1	<p>2) proponuje się wykreślenie zapisu mówiącego o możliwości wniesienia protestu oraz wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przez wnioskodawcę, którego projekt znajduje się na liście rankingowej na pozycji rezerwowej. Zgodnie z art. 30 ust.2 uzppr pisemny protest może złożyć wnioskodawca, którego projekt nie został wyłoniony do dofinansowania w wyniku procedury konkursowej. Tymczasem projekty znajdujące na liście rankingowej przeszły pozytywnie ocenę merytoryczną I stopnia i mają możliwość uzyskania dofinansowania w wyniku II etapu oceny, jednak brak wystarczających środków finansowych dla danego działania wprowadza konieczność podziału projektów na podstawowe i rezerwowe.</p> <p>Ponadto należy zaznaczyć, już widoczne, duże zainteresowanie konkursami w ramach priorytetów transportowych przy jednoczesnych ograniczonych środkach finansowych. Tym samym znaczna część projektów zgłoszonych do konkursu znajdzie się na liście rezerwowej. W tej sytuacji duży problem może zaistnieć w momencie tworzenia rezerwy finansowej będącej zabezpieczeniem wypłaty środków projektom, które pozytywnie przejdą procedurę odwoławczą (rezerwę zabezpieczającą tworzy się w oparciu o wartość projektów rezerwowych);</p>	2) uwaga nieuwzględniona - zapis ma formułę fakultatywną, aby zapewnić jego elastyczność w odniesieniu do różnych systemów realizacji poszczególnych programów operacyjnych.
		podr.1.3. pkt 9 lit.c	<p>3) wymienione dochodzenia mogą nie mieć związku z przedmiotem protestu i mogą nie mieć wpływu na jego weryfikację. Należy uwzględnić możliwość dopuszczenia takiego pracownika do rozpatrywania protestu. Obligatoryjne powinno być jedynie informowanie pracodawcy o toczących się postępowaniach/ dochodzeniach.</p> <p>Zapis „dochodzenie służbowe” nie jest precyzyjny. Proponujemy zmienić na: <i>Wobec którego wszczęto dochodzenie służbowe, postępowanie dyscyplinarne lub karne, mające związek z wykonywanymi obowiązkami służbowymi.</i> Proponujemy doprecyzować zwrot „dochodzenie służbowe”;</p>	3) nie do końca można się zgodzić z prezentowanym stanowiskiem. Niezależnie od tego, czego dotyczy wszczęte postępowanie np. karne, fakt jego wszczęcia wobec określonego pracownika może rzutować na postrzeganie tego, czy gwarantuje on dokonanie określonych czynności w sposób rzetelny, bezstronny, wiarygodny, itp. Niezależnie od powyższego przedmiotowy zapis doprecyzowano w kompromisowy, jak się wydaje, sposób.

		podr.2.1. pkt 2	4) proponujemy usunąć pkt a i pkt b. Zapis ust 2 bez pkt a,b precyzuje gdzie należy złożyć protest (bezpośrednie odwołanie do treści pisma informującego o wyniku oceny wniosku). Wyszczególnienie zawarte w pkt a i b czytane literalnie, łącznie z treścią ust 2 sugeruje, że można złożyć protest zarówno poprzez instytucję rozpatrującą protest jak i IOK (niezależnie od informacji zawartej w piśmie);	4) uwaga nieuwzględniona w praktyce, biorąc pod uwagę treść ustawy, taka sytuacja może mieć miejsce (por. zapis podr. 1.3 pkt 6).
		podr.2.1. pkt 3	5) należy doprecyzować, czy wnioskodawca może dosyłać bez wezwania dodatkowe dokumenty, wyjaśnienia w ramach tego samego protestu i czy IP II będzie zobowiązana do ich uwzględnienia (przy obowiązującym terminie 1 miesiąca na rozpatrzenie protestu taka sytuacja może uniemożliwić terminowe wypracowanie stanowiska w sprawie);	5) wprowadzono zapis o możliwości dosyłania dokumentów na wniosek właściwej instytucji, przy zachowaniu terminów ustawowych na rozpatrzenie środka odwoławczego.
		Uwagi redakcyjne	6) postanowienia Wytycznych... wskazywane w treści dokumentu jako „ustępy” powinny być nazwane „punktami”; 7) podr. 1.7 lit. b - ponowne wskazywanie daty wydania uprzednio wymienionego aktu prawnego nie jest praktykowane (por. 1.7 akapit 2); 8) podr. 2.2 pkt 7 - należy wskazać tytuł rozporządzenia oraz publikator; 9) podr. 3.2 ust. 8 - wyraz „protestu” należy zastąpić wyrażeniem „wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy”.	6) uwaga została uwzględniona. 7) nie jest praktykowane (jak również nie jest zgodne z zasadami techniki prawodawczej) kilkakrotne przytaczanie w tym samym akcie metryki promulgacyjnej jednego i tego samego aktu prawnego. Nie dotyczy to daty. 8) uwaga została uwzględniona. 9) uwaga uwzględniona.